

Årsberetning 2014 Kragerø Sparebank

**Kragerø
Sparebank**

- i flo og fjære siden 1840

En alliansebank i **eika**.

Innhold

Årsberetning 2014.....	1-22
Generelle Regnskapsprinsipper.....	23-27
Resultatregnskap.....	28-29
Balanse.....	30-31
Kontantstrømoppstilling	32
Noter.....	33
NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO.....	33-34
NOTE 2 – KREDITTRISIKO.....	34-37
NOTE 3 – KAPITALDEKNING	38-39
NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO.....	40-41
NOTE 5 – RENTERISIKO	42
NOTE 6 – MARKEDSRISIKO	43-45
NOTE 7 – ANDRE RENTEKOSTNADER.....	46
NOTE 8 – PROVISJONSINNTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER	46
NOTE 9 – PENSJON	47-48
NOTE 10 – LØNNS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER	49
NOTE 11 – LÅN OG YTELSE	50
NOTE 12 – VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER	51
NOTE 13 – SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER.....	51
NOTE 14 – SKATTEKOSTNAD	52
NOTE 15 – KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK	52
NOTE 16 – OVERTATTE EIENDELER.....	53
NOTE 17 – EIERINTERESSER I TILKNYTTETE SELSKAPER OG KONSERNSELSKAPER.....	53
NOTE 18 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER	54
NOTE 19 – GJELD OPPTATT VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER INKL. ANS. LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONER.....	55
NOTE 20 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD.....	55
NOTE – 21 EGENKAPITAL.....	55
NOTE 22 – GARANTIANSVAR.....	56
NOTE 23 – NØKKELTALL	57
KONTROLLKOMITÉ	58
REVISJONSBERETNING	59

ÅRSBERETNING 2014

- det 88. driftsår -

DEN ØKONOMISKE UTVIKLINGEN

Norsk økonomi 2014

Veksten i norsk fastlandsøkonomi anslås å ha økt med 2,25 prosent i 2014, ifølge Norges Bank, noe som er lavere enn trendveksten på om lag 2,5 prosent. Bedrifter i de fleste næringer i Norges Banks regionale nettverk har rapportert om mindre kapasitetsproblemer enn tidligere og lavere forventet vekst fremover. Dette gjelder særlig for oljeleverandørnæringen. Lavere oljeinvesteringer, med de ringvirkninger det har for fastlandsøkonomien, vil trekke ned veksten i inneværende år og trolig føre til en økning i arbeidsledigheten. På den andre siden har oljeprisfallet bidratt til kronesvekkelse og dermed bedret konkurransevilkårene for tradisjonell eksportindustri. Denne effekten ble forsterket ytterligere av kuttet i styringsrenten mot slutten av året. Den underliggende inflasjonen har ligget rundt inflasjonsmålet og kan øke videre ettersom en svakere krone vil øke prisen på importerte varer. Husholdningenes forbruk holder seg på et moderat nivå, mens spareraten forblir høy. Boligprisene har tatt seg opp etter et svakt 2013, uten at dette har bidratt til å bryte opp den svakt nedadgående trenden i husholdningenes gjeldsvekst.

Store utfordringer

Norsk økonomi har over tid blitt mer og mer oljeavhengig og dermed mer sårbar for et omslag i petroleumssektoren. Selv om det har vært ventet at vi ville se et skift i denne sektoren, har den dramatiske nedgangen i oljeprisen kommet som et sjokk for mange. Fra et toppunkt i juni på rundt USD 115 per fat har oljeprisen falt ned til under USD 50 per fat. I tillegg til en lav oljepris indikerer anslag fra de sentrale prognosemiljøene at oljeinvesteringene vil falle så mye som 15 prosent i 2015. Selv om nivået fortsatt er veldig høyt (prognose for 2015 indikerer et investeringsnivå på 189 milliarder kroner i 2015, over ti ganger så mye som i industrien), vil oljeinvesteringer bidra negativt til veksten i norsk økonomi i motsetning til tidligere.

Oljeprisen korrelerer i stor grad med den norske kronen og gjennom høsten har vi derfor sett en betydelig svekkelse mot de store valutaene. Eksempelvis så vi en kronesvekkelse gjennom fjoråret på i overkant av 22 prosent mot amerikanske dollar og rundt 8 prosent mot euro, til tross for vedvarende trøbbel i eurosonen. Svekkelsen av kronen medfører redusert kjøpekraft for norske husholdninger gjennom økte priser på importerte varer, men gir også bedre konkurransevilkår for tradisjonell eksportindustri ettersom norske varer blir billigere for utenlandske importører. Dette bidrar til å lette omstillingen til en mindre oljeavhengig økonomi.

Den underliggende inflasjonen (KPI-JAE) har ligget rundt inflasjonsmålet på 2,5 prosent gjennom 2014. Desember-tallet ble intet unntak med en annualisert vekst i KPI-JAE på 2,4 prosent, mens den "rene" konsumprisveksten (KPI) endte på 2,1 prosent. Importert inflasjon, som utgjør rundt 1/3 av KPI-JAE, steg med to tideler til 1,3 prosent og kan forventes å stige fremover i lys av den svake kronen.

Husholdningenes forbruksvekst og sparing

Privat konsum står for om lag halvparten av aktiviteten i norsk fastlandsøkonomi. Som i 2013 utviklet forbruket seg moderat i 2014, med en vekst i underkant av 2 prosent. Vekst i husholdningenes konsum vil i stor grad avhenge av utviklingen i husholdningenes inntekt, formue og renter. Finans Norges Forventningsbarometer viste en sterk tro på både landets og egen økonomi i husholdningene de tre første kvartalene i fjor, før indikatoren falt markert i 4 kvartal. Oljeprisfallet og meldinger om bemanningsreduksjoner særlig i olje- og gassindustrien gjør mange usikre på utviklingen fremover, særlig i landets økonomi. Til tross for det svært pessimistiske synet på utviklingen i Norge samlet sett, holder forventningene til egen økonomi seg godt oppe. Dette skyldes nok en kombinasjon av at folk flest føler at de har sikre jobber, at lånerentene er svært lave og at mange har bygget opp solide buffere for å kunne stå i mot dårligere tider. Likevel vil nok mer usikre tider føre til videre vekst i sparingen som bare for bankinnskudd har passert 1000 milliarder kroner, tilsvarende om lag 440 000 kroner per husholdning.

Boligprisene stiger igjen

Den svake utviklingen i boligprisene i 2013 ble reversert fullt ut i fjor med positiv månedsvekst (sesongjustert) gjennom hele året. I desember var boligprisene 8,1 prosent høyere enn i samme måned året før. Markedet for boliglån til husholdninger har vært (og er) preget av sterk konkurranse og utlånsrentene har blitt nedjustert en rekke ganger. Denne utviklingen ser også ut til å fortsette i 2015. Andre faktorer som urbanisering og lav bygging i pressområder taler også for en videre prisvekst. På den negative siden kan en svakere norsk økonomi og økt usikkerhet føre til lavere befolkningsvekst (færre arbeidsinnvandrere) og et dårligere arbeidsmarked, noe som vil bidra til å trekke ned prisene på sikt.

Lokalt i vårt marked er hovedbilde at prisene er stabile og svakt økende. I hovedsak kan dette tilskrives en flat befolkningsutvikling i vårt område.

Lavere kredittvekst i husholdningene og de ikke-finansielle foretakene

Kredittveksten har samlet sett fortsatt den svakt nedadgående tendensen fra 2013 også gjennom 2014. Både husholdningene og ikke-finansielle foretak har redusert sin vekst i gjeldsoptak i denne perioden. For førstnevnte har veksten gått fra å ligge i overkant av 7 prosent på årsbasis til å ligge mellom 6 og 7 prosent. Sistnevnte har redusert kredittveksten fra om lag 4 prosent til i underkant av 3 prosent.

De store regulatoriske endringene på bankområdet har antagelig ført til at utlån til foretak har fått en lavere prioritet (og en strammere kredittpraksis) sammenlignet med boliglån til husholdninger. Siden investeringslysten hos foretak på samme tid har vært svært lav, har dette gitt utslag i en lavere kredittvekst. For enkelte av de større selskapene var det imidlertid gunstig å hente finansiering i obligasjonsmarkedet i fjor, men tilgang på finansiering fra dette markedet forverret seg imidlertid mot slutten av fjoråret. I lys av svekkede makroøkonomiske og næringsspesifikke utsikter er det ikke ventet at bedriftenes etterspørsel etter lån vil ta seg opp i første del av 2015. Konkurransen om boligkunder har vært sterk gjennom året, og alle banker har sett det nødvendig å kutte utlånsrentene for å opprettholde sin markedsandel. Dette har trolig bidratt til økte boligpriser, men ser ikke ut til å ha hatt nevneverdig effekt på gjeldsveksten hos husholdningene. Ifølge Norges Banks utlånsundersøkelse er det ventet at utlånsmarginene på utlån til husholdningene skal videre ned og at etterspørselen etter lån vil stige i første kvartal.

Gjeldsbelastningen i husholdningene fortsatte å øke noe i 2014, som følge av at kredittveksten holdt seg på et høyere nivå enn inntektsveksten. Samlet sett er husholdningenes bruttogjeld nå over dobbelt så stor som deres disponible inntekt, en utvikling som myndighetene ser på med bekymring. Analyser utført av Norges Bank viser imidlertid en nedgang i andelen gjeld i husholdningene som er klassifisert som spesielt risikoutsatt. Denne gjelden holdes av husholdninger som har et høyt gjeldsnivå i forhold til disponibel inntekt, lav betjeningsevne og dårlig pantesikkerhet, og utgjør samlet kun om lag 2 prosent av total gjeld. Husholdningene er likevel sårbare for inntektsbortfall og renteøkninger, men analysen indikerer at sårbarheten ikke har økt slik den aggregerte gjeldsbelastningen antyder.

Store variasjoner i global vekst

Internasjonal økonomi preges fortsatt av moderat vekst og stor usikkerhet om den videre utviklingen. Forskjellene mellom ulike land og regioner er imidlertid betydelige. I USA har den svært ekspansive pengepolitikken fra den amerikanske sentralbanken (Federal Reserve) endelig fått effekt på økonomien. Det er god vekst i privat konsum og investeringer og en klar bedring i arbeidsmarkedet. Federal Reserve avsluttet sine kvantitative lettelser i oktober og har indikert at første renteøkning vil komme i løpet av året. I Storbritannia har utviklingen også vært positiv etter at Bank of England tidligere har iverksatt lignende pengepolitiske tiltak. Det økonomiske oppsvinget har avtatt noe i styrke det siste halvåret, men innenlandsk etterspørsel er fortsatt solid.

I motsetning til USA og Storbritannia har utviklingen i euroområdet vært svak det siste året. Samlet sett økte BNP i euroområdet med kun ¾ prosent i fjor. I tillegg til svak vekst og høy arbeidsledighet, er det nå økende bekymring knyttet til den lave inflasjonen. Mario Draghi, presidenten i den europeiske sentralbanken (ESB), frykter at eurosoneen er på vei inn i deflasjonsfellen der reell gjeldsbelastning øker og husholdninger utsetter sitt konsum i påvente av lavere priser. Den vedvarende lave inflasjonen har derfor medført stadig mer tydelige signaler om pengetrykking og kjøp av statsobligasjoner. Enkelte kritikere peker på at et slikt program vil ha begrenset effekt og at det vil føre til videre utsettelse av strukturelle reformer i enkelte land som er helt nødvendig på sikt.

I Japan har veksten vært svakere enn tidligere antatt, mye på grunn av momshevingen som kom i april i fjor. Etter at veksten kun ser ut til å ende marginalt på den positive siden i 2014 har japanske myndigheter valgt å utsette den planlagte momshevingen i oktober med 18 måneder. Bank of Japan bidrar på sin side med en fortsatt ekspansiv pengepolitikk som inkluderer støttekjøp av statsobligasjoner.

Fremvoksende økonomier har vært den mest sentrale bidragsyteren til vekst i verdensøkonomien i etterkant av finanskrisen, men veksten har blitt redusert de siste par årene. Dette gjelder særlig i Kina hvor det eksisterer stor usikkerhet rundt den framtidige utviklingen i økonomien. Den reduserte veksten er til en viss grad villet av myndighetene som prøver å rebalansere økonomien vekk fra investeringer og til forbruk. Samtidig er økonomien preget av et omfattende skyggebankvesen som har bidratt til meget høy vekst i kreditt og boligpriser. Sistnevnte begynte å avta mot slutten av fjoråret og forventes å få en sterk negativ påvirkning på boliginvesteringene i år.

Norges Bank kuttet styringsrenten

Med svak vekst og lave renter hos våre viktigste handelspartnere, samt et stort fall i oljeprisen og en forventet nedgang i oljeinvesteringer, valgte Norges Banks hovedstyre å kutte styringsrenten med 0,25 prosentpoeng til 1,25 prosent på årets siste rentemøte i 2014. Dette var den første endringen i renten siden mars 2012. Rentekuttet ble av flere tolket som et ”føre var”-tiltak fra hovedstyrets side gitt de noe mørkere fremtidsutsiktene for norsk økonomi. Den svake kronen og hensynet til finansiell stabilitet trakk motsatt vei. Usikkerheten rundt videre vekst er fortsatt fremtredende og Norges Bank har gitt uttrykk for en 50 prosent sannsynlighet for ytterligere kutt på neste rentemøte i mars. Til tross for at styringsrenten aldri har vært lavere enn dagens nivå har imidlertid Norges Bank fortsatt et betydelig handlingsrom til forskjell fra våre svenske naboer og euroområdet for øvrig.

Finanspolitikk - det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet øker

Det strukturelle, oljekorrigerte underskuddet, som måler den underliggende pengebruken av oljeinntektene, fortsetter å øke. Underskuddet i 2014 anslås til 141 milliarder kroner og er antatt å stige til 164 milliarder i år. Målt som andel av trend-BNP for Fastlands-Norge utgjør dette henholdsvis 5,8 prosent og 6,4 prosent. Dette tilsvarer en ekspansiv vekstimpuls på om lag 0,6 prosent både i 2014 og i 2015 og medfører dermed at oljepengebruken via statsbudsjettet har en solid påvirkning på etterspørselen etter varer og tjenester i økonomien. Ser man på underskuddet i forhold til kapital i Statens pensjonsfond utland (målt ved inngangen til året) vil dette ligge på 3,0 prosent i 2015 og vil således være 1 prosentpoeng under handlingsregelen. Det er grunn til å tro at dette handlingsrommet vil øke ettersom den markerte kronesvekkelsen har medført en betydelig økning i fondets verdi i senere tid.

STYRET

Kragerø Sparebanks styre har i 2014 bestått av:

Fred Arne Hjetland, leder
Lilly Margareth Myra, nestleder
Beathe With
Ulf-Tore Windegaard/Ole Johan Brekka
Arild Bohlin (ansattes representant)

Ulf-Tore Windegaard trådte ut av bankens styre 1. juli 2014 da han tiltrådte som leder av bankens bedriftsavdeling 1. august. Ole Johan Brekka har som varamedlem møtt som fast representant siden august.

Det har vært avholdt 11 styremøter. Strategisamling ble avholdt i november måned.

Siden sparebankene er selveiende institusjoner så har ikke styret eiere med avkastningskrav som de må stå til ansvar for. Styringsstrukturen og sammensetningen av bankens styringsorganer avviker derfor fra aksjeselskaper. Styret er imidlertid svært opptatt av at banken, som en lokal sparebank, skal ha gode økonomiske resultater, ta samfunnsansvar og virke til lokalsamfunnets beste. Dette kommer til uttrykk gjennom en god balanse mellom priser og konkurransekraft. Dessuten ved at banken i stor grad bidrar med midler både via gaveutdeling og samarbeidsavtaler til beste for lokalsamfunnet.

Det har vært et godt samarbeid i styret og også i forhold til bankens administrasjon. Styret ser det som sin primære oppgave å stake ut ”de store linjene” for bankens videre drift, samt ivareta den overordnede oppfølgingen av bankens løpende virksomhet og risikostyring.

Virksomheten drives i Kirkegaten 26 i Kragerø og har filial i Sannidal.

ANSATTE/ORGANISASJON/LIKESTILLING/MILJØ

Ved årets utgang hadde banken 37 fast ansatte funksjonærer, hvorav 6 arbeider deltid. Samtlige deltidsansatte er kvinner.

Antall faste årsverk utgjorde 34,9.

Av bankens 37 fast ansatte er 24 kvinner og 13 menn. Det er ikke iverksatt eller planlagt spesielle tiltak for å fremme likestilling eller for å forhindre forskjellsbehandling i strid med lov om likestilling mellom kjønnene.

Sykefraværet i 2014 er beregnet til ca. 3,5 % mot 3,8 % året før. I 2014 hadde vi 3 langtidssykemeldte som dro opp sykefraværet. Det har ikke skjedd ulykker eller skader på arbeidsplassen.

Det interne arbeidsmiljøet vurderes som åpent og tilfredsstillende. Det har ikke vært gjennomført spesielle tiltak gjennom året.

Kragerø Sparebanks virksomhet påvirker ikke det ytre miljøet.

BANKENS SAMFUNNSANSVAR

Kragerø Sparebank har i forbindelse med årsrapporten for 2014 forholdt oss til §3-3 c i Regnskapsloven. Redegjørelse om samfunnsansvar.

Kragerø Sparebank har utarbeidet et eget policydokument for bankens samfunnsansvar. Dette dokumentet regulerer bankens forhold til ansatte, kunder, konkurrenter, leverandører, media og samfunnet generelt.

Kragerø Sparebank har gjennom rutiner og retningslinjer for etablering av kundeforhold lagt til rette for at vårt ansvar knyttet til menneskerettighetene ivaretas. På samme måte legger våre rutiner og retningslinjer knyttet til antihvitvask-regelverket til rette for ivaretagelse knyttet til bankens ansvar mot korrupsjon.

I tillegg har banken med sin lokale forankring gjennom historien vist at den har påtatt seg et samfunnsansvar.

Bankens samfunnsansvar tar utgangspunkt i bankens visjon:

«Kragerø Sparebank skal være den foretrukne banken for alle som føler tilknytning til Kragerø.»

Denne visjonen tilstrebes å leve opp til i det daglige gjennom våre sentrale verdier: Redelig, Engasjert, Profesjonell og Lojal.

Gjennom våre verdier omsetter vi ord til handling, og det er vårt mål å hele tiden levere resultater som gjør oss i stand til å være til gagn for både kunder, medarbeidere, lokalsamfunn og miljø.

Kunder

Kragerø Sparebank ønsker et nært og personlig forhold til kundene, hvor det er likeverd mellom kunde og bank.

Vi tilstreber å yte troverdig og etisk rådgivning basert på kundens behov. Vi benytter ikke salgsmetoder eller bonussystemer til våre ansatte som kan motivere til uetisk rådgivning.

Det er viktig for banken å ha tilfredse kunder. Vi gjennomfører årlig omfattende kundeundersøkelser. Undersøkelsene viser at vi har høy kundetilfredshet. Dette er noe vi imidlertid hele tiden arbeider for å forbedre.

Vi legger vekt på å være tilgjengelige og lette å komme i kontakt med. Det betyr at det skal være lett for våre kunder å få tilgang til bankens tjenester, både gjennom besøk i banken, på telefon/epost eller gjennom Nettbank og Mobilbank.

Vi har fokus på at vår eksistensberettigelse er avhengig av tilfredse, lojale og lønnsomme kunder.

Medarbeidere

Kragerø Sparebank ønsker å være en attraktiv arbeidsplass som møter utfordringer med en positiv holdning og hvor alle bidrar til en positiv og god stemming.

Vi legger stor vekt på utvikling av våre medarbeidere både faglig og personlig på en slik måte at vi hele tiden er i takt med utviklingen og forventningene til oss.

Vi legger vekt på at det skal være trygghet til den enkeltes arbeidsforhold.

Banken ser det som viktig at den enkelte medarbeider tar ansvar for sin egen utvikling og kompetanse. Samtidig som banken søker å legge til rette for det samme gjennom medarbeidersamtaler, utdanning og utvikling.

Vi har gjennomført og gjennomfører fortløpende relevant sertifisering innenfor de fleste funksjonsområder i banken. Dette er med på å sikre trygghet i jobben for den enkelte samtidig en forsikring for våre kunder på relevant og kompetent behandling.

Trivsel er viktig for Kragerø Sparebank. Banken har etablert en rekke ordninger og tiltak for å bidra til dette. I tillegg har banken en aktiv Velferdsgruppe som også bidrar til trivsel og et godt arbeidsmiljø.

Lokalsamfunnet

Kragerø Sparebank ønsker særlig å bidra til lokalsamfunnet gjennom å tilby effektive og konkurransedyktige finansielle tjenester til lokalsamfunnet. I tillegg ønsker vi også å bidra som sponsor og samarbeidspartner innenfor sport, kultur og annen frivillig virksomhet.

Kragerø Sparebank har et betydelig engasjement i å støtte opp rundt ulike aktiviteter og tiltak i Kragerø.

- En rekke samarbeidsavtaler med lag og foreninger.
- Undervisning på ungdomsskoletrinnet i økonomi og karrierevalg
- Deltakelse på Gründercamp
- Utdeling av ungdomspriser
- Utdeling av Ungdomsfond
- Utdeling av Gründerpris
- Ulike aktiviteter for kunder (særlig barn og unge)
- Vi har en innkjøpspolitikk som hvis mulig tilgodeser våre kunder og lokalsamfunn.

Miljø

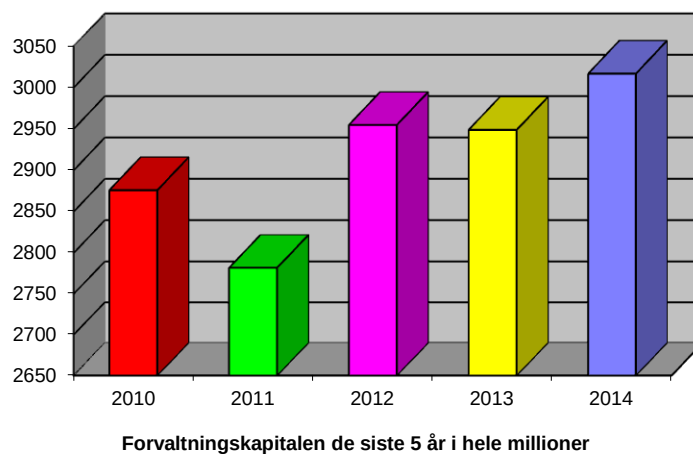
Kragerø Sparebank ønsker å belaste miljøet minst mulig. Det betyr at vi søker å ta miljømessige hensyn ved innkjøp og investeringer.

Vi benytter i økende grad telefon- og videokonferanser som erstatning for fysiske reiser. Der det er hensiktsmessig benyttes offentlig kommunikasjon til reiser.

KAPITALFORHOLD

Forvaltningskapitalen var ved årsskiftet på kr.3.017.612.693,-. Ved forrige årsskifte var forvaltningskapitalen på kr.2.948.435.887,- hvilket gir en økning på kr.69.176.803,- eller 2,3%

SOLIDITET

Bankens kjernekapitaldekning var på 19,15 % ved årsskiftet mot 21,02 % i 2013.

Det lovbestemte minstekravet til kapitaldekning er på 9 %. Styrets målsetting for kapitaldekningen er minimum 15 %.

Overskudd av ansvarlig kapital i forhold til det lovbestemte minimumskrav er på kr.216 111.000,- mot kr.203.315.000,- i 2013.

Bankens egenkapital er på kr.392. 954.000,-, hvorav sparebankens fond er på kr.390.454.00,- og gavefondet på kr.2.500.000,-. Ved forrige årsskifte var sparebankens fond på kr.373.424.384,-. Sparebankens fond utgjør nå 13,2 % av forvaltningskapitalen mot 12,7 % ved utgangen av 2013.

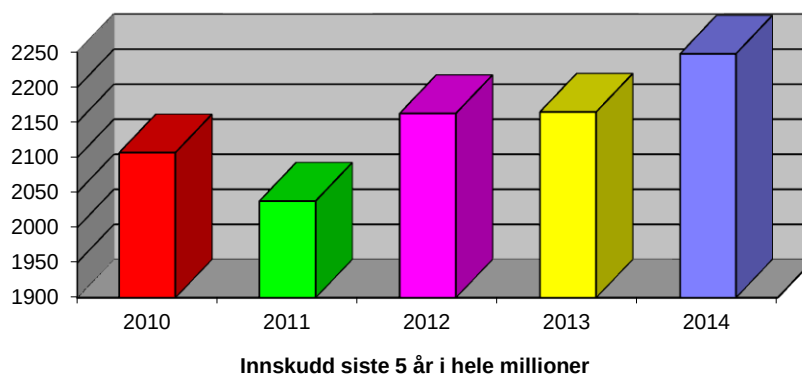
MARKEDSUTVIKLING – MARKEDSPOSISJON

Bankmarkedet er i stadig endring, og konkurransen er stor fra mange kanter av aktører som kjemper for å skaffe seg markedsandeler. Noen eksakte tall for markedsandeler foreligger ikke, men Kragerø Sparebank er fortsatt distriktets ledende bank til tross for at konkurransen i bankmarkedet er utfordrende. Som kommunens eneste LOKALBANK, er det en ambisjon og opprettholde og styrke den posisjonen.

Banken satser sterkt på å bidra med betydelige midler til lokale formål som kultur, idrett, lag og foreninger av forskjellig typer. Vi tror dette virker positivt i lokalsamfunnet vårt. Etableringen av Investmar AS, som et verktøy i distriktets næringsutvikling, har hatt en god start som underbygger vår posisjon som en positiv bidragsyter i lokalsamfunnet.

INNSKUDD

Innskudd fra kunder i 2014 har en økning med kr.84.043.792,- eller 3,9 % i forhold til 2013, da innskuddene viste en økning på kr.1.976.940,- eller 0,1 %. Innskuddene utgjør nå kr.2.248.940.070,-.

I løpet av året er innskyterne tilført kr.58.788. 388,- i renter mot kr.63.682.745,- året før.

Ved årsskiftet fører vi i alt 23.278 konti og lån med våre kunder (23.235 i 2013).

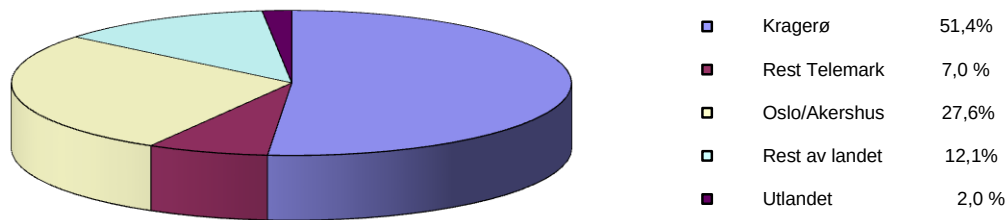
Ved årsskiftet hadde vår innskuddsmasse denne sammensetning:

Alle tall i kr.1000	2013	2014
Folio/ kassakreditt i kredit	85.871	141.695
Brukskonto	116.513	129.906
Honnørkonto	33. 395	30.964
BSU, IPA, BSU –Pluss	34.939	39.563
Andre vilkår	681.240	517.491
<u>Kapitalkonto</u>	<u>1.212.938</u>	<u>1.389.321</u>
Til sammen	2.164.896	2.248.940

Geografisk fordeler innskuddene seg slik:

Alle tall i kr.1000	Beløp	%
Kragerø kommune	1.155.301	51.4 %
Resten av Telemark	157.120	7,0 %
Oslo/Akershus	620.077	27.6 %
Resten av landet	272.376	12.0 %
Personer bosatt i utlandet	44.066	2.0 %
Til sammen	2.248.940	100.0 %

Geografisk fordeling av innskudd

UTLÅN OG GARANTIER

Brutto utlån før tapsavsetting utgjør kr.2.348.610.930,- mot kr.2.265.074.697,- i 2013.

Det er en økning på kr.83.536.233,- eller 3,7 %.

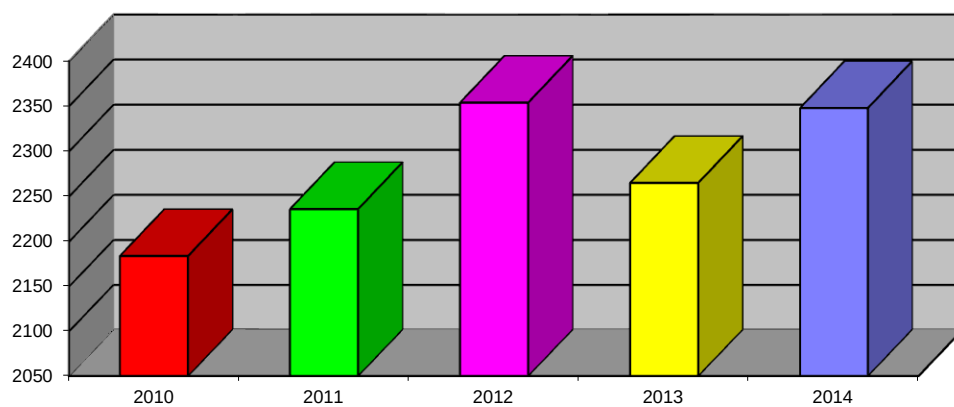
Banken har vært aktiv på å plassere boliglån innenfor 60 % av verdi i Eika Boligkreditt gjennom 2014. Portefølje er nå på kr.972.746.094,- mot kr.829.397.782,- ved forrige årsskifte. Økningen utgjør kr.143.348.312,- eller 17.3 %.

Ser man banken og Eika Boligkreditt under ett så har vi en økning i 2014 på kr.226.885.00,- hvilket tilsvarer en økning på 7.4 %.

Eika Boligkreditt er opprettet av Eika-bankene for å være et konkurransedyktig alternativ for lån innenfor 60 % av boligverdi, samtidig som det skal være et avlastningsalternativ i forhold til vekst i egne bøker med tilsvarende funding i kapitalmarkedet.

Kommunens innbyggere låner kr.234.053.000,- mer enn de har i innskudd i Kragerø Sparebank (kr.286.966.000,- i 2013).

Utlån de siste 5 år i hele millioner

Det er stilt garantier for kunder for i alt kr.11.202.476,- pr. 31/12-14 mot kr.12.608.580,- ved utgangen av 2013. I tillegg har banken stilt garantier for lån plassert i Eika Boligkreditt med i alt kr.168.281.197,- mot kr.130.813.296,- året før.

Geografisk fordeler utlån seg slik:

Alle tall i kr.1000	Beløp	%
Kragerø kommune	1.389. 354	59,2%
Resten av Telemark	235.413	10,0 %
Oslo/Akershus	505.283	21,5 %
Resten av landet	212.849	9,1 %
Personer bosatt i utlandet	5.712	0,2 %
<u>Til sammen</u>	<u>2.348.610</u>	<u>100,0 %</u>

TAP

Tap på utlån og garantier er i 2014 belastet regnskapet med kr.4.445.550,- mot kr.5.644.124,- året før.

Kr.144 482,- er inngått på tidligere tapsavsetninger mot kr.619 959,- i 2013.

Bankens avsetning på grupper av utlån er på kr.11.300.000,- eller 0,49 % av utlånene mot kr.12.600.000,- eller 0,56 % av utlånene ved forrige årsskifte.

Individuelle nedskrivninger er på kr.9.052.614,- mot kr.10.043.778,- ved utgangen av 2013.

Summen av tapsavsetninger utgjør dermed kr.20.352.614,- som er 0,8 % av brutto utlån. Tapsavsetninger er foretatt etter gjennomgang av utlåns- og garantimassen i overensstemmelse med gjeldende utlånsforskrift.

Det er styrets oppfatning at tapsavsetningene er tilstrekkelig i forhold til den vurderte risiko i utlåns- og garantiporteføljen.

Styrets policy er at banken skal drive en utlånsvirksomhet med moderat risikoprofil, og tror derfor at de framtidige tap på utlån også vil være akseptable i forhold til bankens utlånsmasse og soliditet.

Brutto engasjementer som har vært misligholdt i mer enn 3 måneder pr. 31.12.14 utgjør kr.18.974.961,-. Pr. 31.12.13 var tilsvarende beløp på kr.14.110.123,-.

Banken mener den har god oversikt over kundemassen og forventer ikke at det skal kunne dukke opp uforutsette tap av vesentlig betydning for bankens soliditet.

Med bakgrunn i kunnskap om løpende portefølje, vurderer vi at normaliserte gjennomsnittlige tap bør ligge på ca. 0,2% av brutto utlån. Det er imidlertid knyttet stor usikkerhet til dette og variasjoner fra år til år er det naturlig oppstår.

VERDIPAPIRER

Bokført verdi på obligasjonsbeholdningen pr. 31/12-14 er kr.326.897.409,- (kr.285.574.070,- pr. 31/12-13.)

Verdipapirbeholdningen har også i 2014 gitt oss et vesentlig bidrag. Total kursgevinst utgjør kr.896.398,- på obligasjoner og andre rentebærende papirer.

Styret er av den oppfatning at det ikke er vesentlig kredittrisiko knyttet til bankens plasseringer i porteføljen av obligasjoner og andre rentebærende papirer.

Bankens beholdning av aksjer og fond er bokført til kr.233.074.668,- mot kr.290.083.419,- pr. 31/12-13. Dette er i all vesentlighet likviditetsplasseringer i rentefond.

Bankens beholdning av verdipapirer med variable avkastning (aksje, aksjefond og rentefond) har gitt et vesentlig positivt bidrag. Kursgevinster i 2014 utgjør kr.7.901.784,-.

LIKVIDITET

I løpet av 2014 har det vært en økning i innskuddene med kr.84.043.792,- og utlånene har en økning med kr.83.536.233,-.

Ved årets utløp utgjør innskuddene 95,8 % av bankes utlån mot 95,6 % i 2013. Det er styrets mål å holde innskuddsdekningen over 75 %.

Pr. årsskiftet har vi kr.319.892.843,- i obligasjonsgjeld mot kr.299.763.670,- året før.

Den likvide beholdningen pr. 31/12-14 (i kasse, Norges Bank, andre banker og verdipapirer) beløper seg til kr.634.371.164,- mot kr.649.789.418,- året før.

Beholdningen utgjør 28,2 % av innskuddsmassen mot 30,0 % året før.

Ved årsskiftet låner vi ut kr.99.670.860,- mer enn vi har innskudd for. Tilsvarende beløp året før var kr.100.178.419,-.

Som kontantstrømoppstillingen viser har banken positiv netto kontantstrøm i 2014 på 0,9 millioner. Bankens likviditet har vært tilfredsstillende gjennom hele 2014.

DRIFTSRESULTAT

Resultatet av driften etter tapsavsetninger og før skatt utgjør kr.25.900. 656,-. Tilsvarende tall for 2013 var kr.27.725.163.

Egenkapitalrentabiliteten (resultat av ordinær drift før skatt i forhold til opptjent egenkapital) som i 2014 ble 6,6 %, var i 2013 7,4%.

Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter ble kr.48.927.399,- mot kr.47.532.378,- året før, dvs. en økning på kr.1 395.021,-.

Rentemarginen endte i 2014 på 1,62 % mot 1,57 % i 2013.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester har økt fra kr.20.016.059,- i 2013 til kr.23.541.116,- i 2014, mens gebyr- og provisjonskostnader har en økning fra kr.2.502.558,- i 2013 til kr.2.744.534,- i 2014.

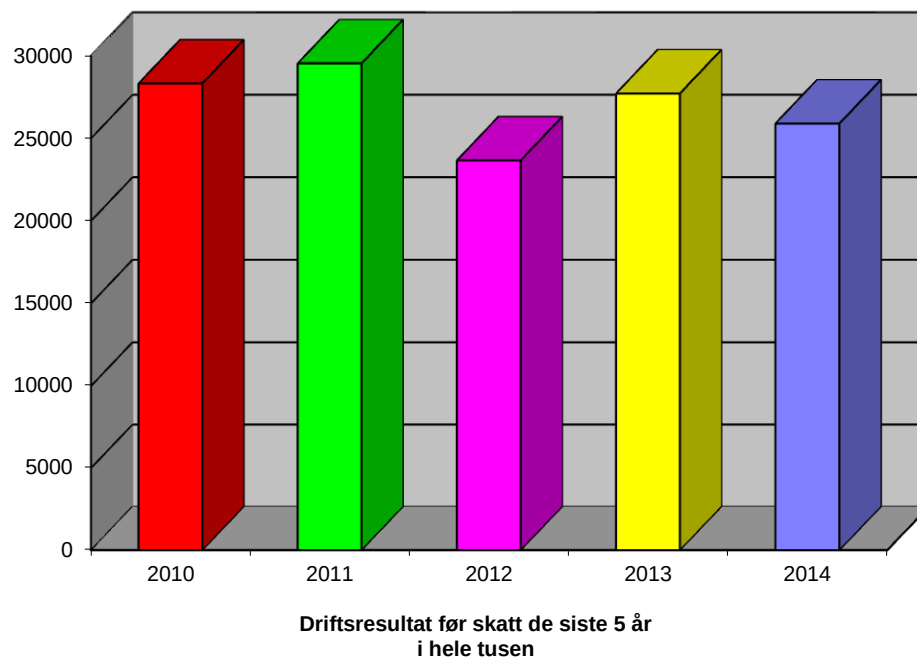
Driftskostnader inkl. ordinære avskrivninger viser kr.48.449.711,- mot kr.44.431.106,- i 2013. Årets driftskostnader tilsvare 1,61 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital mot 1,47 % året før.

Herav utgjør personalkostnader kr.27.252.437,- eller 0,91 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. I 2013 var dette tallet kr.24.786.089,- eller 0,82 %.

Øvrige driftskostnader utgjør kr.21.197.272,- eller 0,71 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tilsvarende tall i 2013 er kr.19.869.044,- og 0,67 %.

Driftskostnadene i % av inntekter ekskl. verdipapirer utgjør 57,4 % mot 55,2 % året før.

Etter beregnet skattekostnad på kr.6.370.444, har banken disponibelt kr.19.530.302,- eller 0,6 % av gjennomsnittlig forvaltningskapital. Tilsvarende hadde vi kr.20.646.130 i 2013.

Overskuddet foreslås benyttet slik:

Kr. 600.000,- til allmennyttige formål

Kr.18.930.302 ,-avsettes til Sparebankens Fond (I 2013: kr.19.846.130,-)

Etter at årets overskudd er tillagt fondet, utgjør bankens fond kr.392.954.000,- mot kr.373.423.384,- året før.

Sett i forhold til forvaltningskapitalen utgjør bankens fond nå 13.2 % mot 12,7 % i fjor.

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

STRATEGISK SAMARBEID

Styrets målsetting er å styrke Kragerø Sparebank som en selvstendig, lokal sparebank. For å oppnå denne målsetting er banken avhengig av å kunne tilby et bredt spekter av finansielle tjenester og produkter som ikke banken selv kan produsere.

Banken er derfor medeier i Eika-Gruppen AS som eies av 76 sparebanker i fellesskap og som ivaretar eierbankenes behov innenfor en rekke områder.

Via Eika har vi tilgang til produkter, tjenester og kompetanse innenfor finansiering, betalingsformidling, plassering og forsikring. Dette tilbys i dag aktivt til våre kunder.

Samtidig fungerer Eika-Gruppen AS som et innkjøpsfellesskap og leverer en rekke tjenester som bankens drift er avhengig av.

TELEMARKSMEGLEREN AS

Banken eier 51 % av dette selskap som er lokalisert i bankens lokaler og som driver eiendomsmegling i franchise avtale med Aktiv Eiendomsmegling AS.

Selskapet har en betydelig markedsandel på bolig- og fritidsmarkedet i Kragerø. Det omsatte i 2014 til sammen 239 bolig-/ næringseiendommer inkl. borettslagsleiligheter mot 262 i 2013 samt 49 fritidseiendommer mot 52 i 2013. I tillegg ble det utført rene oppgjørsfunksjoner for et betydelig antall omsetninger.

Selskapet har et overskudd på kr.1.896.773,- i 2014 mot kr.2 033.570,-. i 2013.
Selskapet har egenkapital på kr.2.186.240,- i 2014.

INVESTMAR AS

Banken eier 100 % av dette selskapet. Selskapet har forretningsadresse til bankens lokaler. Investmar AS har ingen ansatte.

Selskapet er en videreføring av Kragerø Sparebank Eiendom AS og vil i sin virksomhet stimulere til næringsutvikling og nyetableringer i distriktet.

Selskapet har et resultat på kr.-318.226. for 2014 og en egenkapital på kr.5.798.206.

DEN INTERNE KONTROLLEN/BASEL II

Styret er av den oppfatning at den interne kontrollen i banken er tilfredsstillende og i samsvar med gjeldende forskrifter for intern kontroll.

Banken har innrettet sin virksomhetsstyring etter gjeldene regler og forskrifter

Banken gjennomfører løpende et betydelig arbeid knyttet til avdekking, oppfølging og rapportering av alle relevante risikoområder.

ICAAP rapporten, som er en viktig del av dette arbeidet, ble sist oppdatert i des. 2014 med bakgrunn i regnskapstall pr. 30.09.2014. Rapporten er ikke forlangt innsendt Finanstilsynet.

Med bakgrunn i ICAAP rapporten, utarbeides det også en risikorapport som gjøres tilgjengelig på bankens hjemmesider.

Siden banken ikke har intern revisjon er det nå ekstern revisor som bekrefter bankens intern kontroll.

Styret går årlig igjennom banksjefens vurdering av de ulike risikoområdene.

Banksjefens intern kontrollrapport forelegges styret i desember hvert år. Ekstern revisor bekrefter rapport om internkontroll i samsvar med risikostyringsforskriften.

Strategisk risiko

Bankens strategi gjennomgås årlig av styret og den økonomiske utviklingen følges fra måned til måned.

Markedet rundt oss overvåkes og vurderes kontinuerlig.

Banken har etablert strategier og mål for bankens håndtering av finansiell risiko, herunder særlig likviditetsstyring.

Markedsrisiko

Svingninger i rentenivå og utviklingen på aksjemarkedet vil til enhver tid påvirke kursene på verdipapirer.

Forvaltning av bankens verdipapirportefølje håndteres operativt av Eika Forvaltning AS og DnB Kapitalforvaltning AS, etter spesifisert mandat gitt av Kragerø Sparebank.

Bankens målsetting er å ha en moderat risikoprofil innenfor dette området.

Organisasjonsmessig/administrativ/personalmessig risiko

Bankens personalmessige kapasitet og kompetanse anses tilfredsstillende i forhold til den virksomhet som drives.

Som i de fleste organisasjoner er nok også vår bank noe ”personavhengig” på enkelte områder, dvs. at det er behov for å spre kunnskap og kompetanse på flere personer, slik at banken ikke blir altfor avhengig av enkeltpersoner og deres kunnskaper.

Kompetansebygging og styrking av ferdigheter er et satsningsområde. Dette er også nedfelt i den enkelte medarbeiders utviklingsplan.

Det synes å herske god forståelse rundt bankens mål og strategier.

Det interne miljøet anses å være bra.

Eika Økonomiservice AS leverer en rekke tjenester knyttet til regnskapsområdet, og da i nært samarbeid med banken og dens økonomiavdeling.

Banken har nå 5 medarbeidere som har Nasjonal Autorisasjon innenfor Finansiell Rådgivning (AFR). I tillegg har 7 medarbeidere gjennomført autorisasjon som forsikringsrådgivere i regi av Eika.

Risiko for overtredelse av lover/forskrifter

Banken holdes løpende orientert om endringer fra Sparebankforeningen, Finanstilsynet, Norges Bank etc. og finner risikoen liten for at ting ikke skal komme til bankens kunnskap.

Virksomheten innrettes etter de til enhver tid gjeldende regler.

Kredittrisiko

Kragerø Sparebank har gjennom 2014 redusert andel misligholdte lån til. Tilgangen av nye misligholdte lån i 2014 har vært liten.

Tapsavsetningene for 2014 er i all hovedsak knyttet til næringsvirksomhet.

Banken har ikke engasjementer av en slik størrelse og med slike sikkerheter at det vil volde alvorlige problemer for bankens økonomi og soliditet hvis kunden innstilte sine betalinger. Risikoen er godt spredt både på bransjer og firmaer/personer, men i likhet med mange andre banker er mye næringslivsfinansiering knyttet opp mot eiendom og eiendomsutvikling. Samtidig vil vi som lokal aktør være avhengig av den generelle utviklingen for næringslivet i Kragerø.

Det aller meste av kundemassen er risikoklassifisert i henhold til bankens egne retningslinjer.

Likviditetsrisiko/finansiell risiko

Vi har gjennom 2014 opprettholdt en god likviditet. Dette skyldes i hovedsak høye og stabile innskuddsvolumer samt moderat utlånsvekst.

Hittil har det ikke vært noe problem for oss å skaffe midler. Det er svært viktig at banken kan greie å holde en økonomisk fornuftig utvikling både når det gjelder vekst og inntjening i forhold til å bli betraktet som kredittverdig.

Banken har en god og stabil rating.

Likviditeten overvåkes med rapportering til styret hver måned.

Banken har en løpende kreditt på kr.150.000.000 hos oppgjørsbank, og en tilpasset forfallstruktur på den eksterne finansieringen.

Banken har pr. i dag en solid langsiktig finansiering, og herunder god løpende likviditet. Den finansielle risikoen er dermed godt ivaretatt.

Som følge av nye regulatoriske krav knyttet til likviditet, er banken i ferd med å tilpasse seg dette.

Pr. 31.12.2014 har vi kr.320.000.000 i obligasjonsgjeld mot 300 000 000 for 1. år siden.

Renterisiko

Det er gitt utlån på kr.86.290.267,- på fastrente. Dette er i sin helhet sikret ved renteswapavtaler. Renterisikoen i kundeportefølje anses å være forsvarlige.

Obligasjonslånene løper med flytende NIBOR-baserte 3mnd. renteavtaler, hvilket også gir en begrenset renterisiko.

Fysisk driftsrisiko

Banken har oppdatert katastrofeplanen.

Data, strøm og lokaler er kritiske faktorer for å kunne holde virksomheten i gang.

Det er investert betydelige midler i sikring av bankens fysiske verdier.

Banken er også opptatt av sikkerheten rundt internett, nettbank, linjer, hacking, og datavirus. Eika-Gruppen arbeider intenst med disse forhold i samarbeid med SDC, våre dataleverandør.

Mislighetsrisiko

De interne rutiner anses som gode, og styret vurderer risikoen som liten. Dette er imidlertid et felt hvor man aldri kan føle seg helt trygg, ikke minst med tanke på de nye muligheter som finnes i datasystemer, nettbank osv.

Banken har implementert hvitvaskingsreglene som nå gjelder for vår bransje og har systemer for automatisk varsling av mistenkelige transaksjoner.

Forsikringer

Banken har de nødvendige forsikringer i forhold til alle avdekkede risikoområder.

Total risikovurdering

Alle bankens viktigste risikodokumenter er gjennomgått og ajourført i løpet av 2014.

Styret anser at bankens samlede risiko er akseptabel og at banken drives med en moderat risikoprofil.

UTSIKTENE FOR 2015

Konkurransen i markedet er stor. Nye konkurrenter, nye produkter og endrede priser ser dagens lys til stadighet.

Banken merker konkurransen fra flere hold og må kjempe for å holde på samt utvikle våre markedsandeler.

Prispresset ser ut til å være like sterkt både på innskudds- og utlånsiden.

Allikevel ser det ut til at sparebanker på vår størrelse, også Kragerø Sparebank, greier seg rimelig bra i konkurransen.

Det er da også vår målsetting å ha både medarbeidere, kompetanse, produkter og priser som er konkurransedyktige.

Banken ønsker å ha en aktiv posisjon i vårt lokalmarked, og banken ønsker å være en lokal, selvstendig sparebank for distriktet vårt.

Det er imidlertid viktig at vi evner å følge opp våre unge innbyggere når de velger å flytte fra kommunen, for forhåpentligvis at en del kommer tilbake igjen.

Bankens primære målsetting er å være en attraktiv lokalbank for både privatkunder, næringskunder og kommunens offentlige virksomheter.

Det skal vi leve opp til, men er avhengig av at distriktets innbyggere og næringsliv slutter opp om kommunens eneste selvstendige og lokalt styrte bank.

Styret vil ha fokus på inntjening framover, og har klare målsettinger om at banken skal framstå som en solid og attraktiv og ledene LOKALBANK.

TAKK TIL FORBINDELSER, TILLITSVALGTE OG ANSATTE

Året 2014 ble økonomisk sett et tilfredsstillende år for Kragerø Sparebank.

Styret vil takke våre kunder for enestående oppslutning og trofasthet.

Likeledes ønsker styret å gi en takk til samtlige ansatte og tillitsvalgte for den gode innsatsen de har gjort til beste for Kragerø Sparebank.

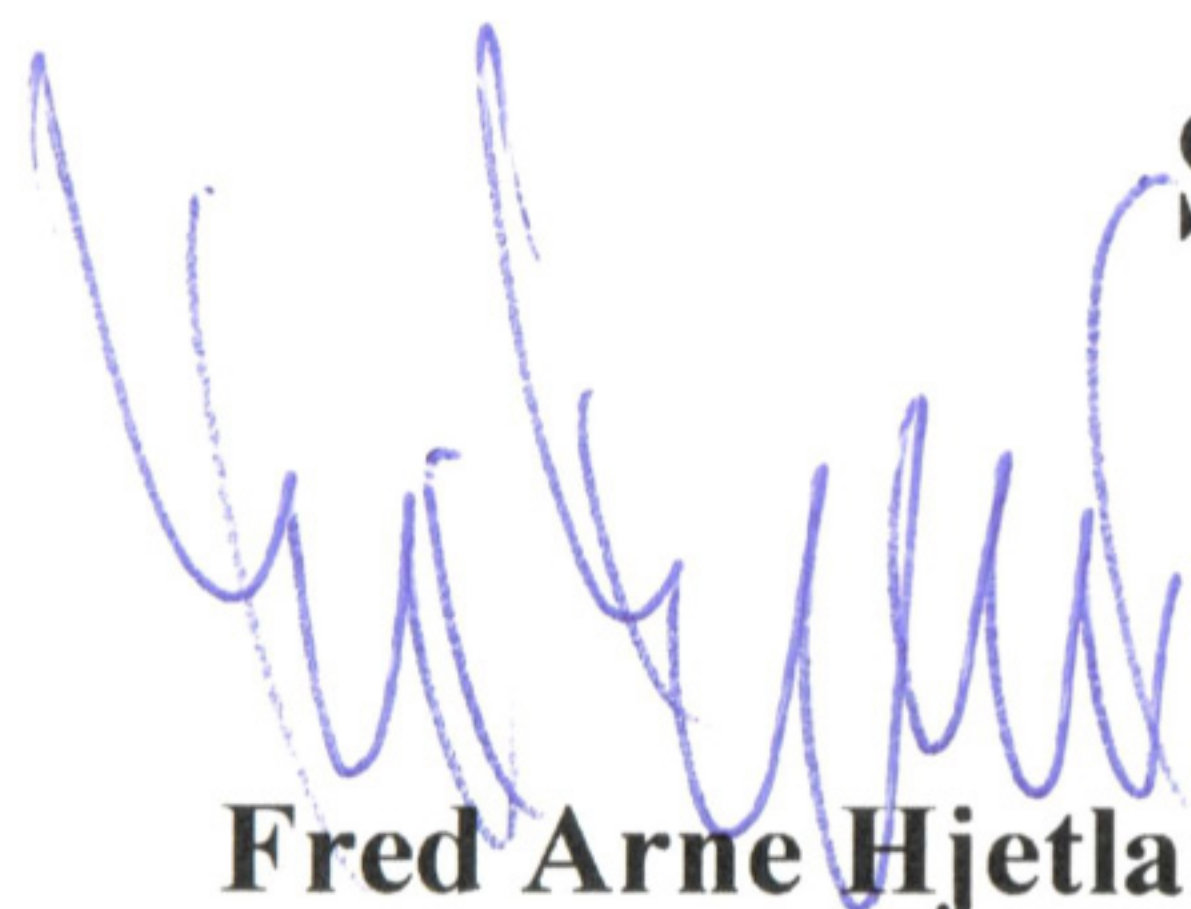
Styret vurderer at det framlagte resultatregnskap, balansen med kontantstrømsanalyse og tilhørende noter gir tilstrekkelig informasjon om bankens drift og stilling i 2014.

Etter regnskapsavslutningen har det ikke inntrådt vesentlige forhold som gir grunnlag for ytterligere opplysninger.

Kragerø, 31. desember 2014

29. januar 2015

STYRET I KRAGERØ SPAREBANK

Fred Arne Hjetland
styreleder

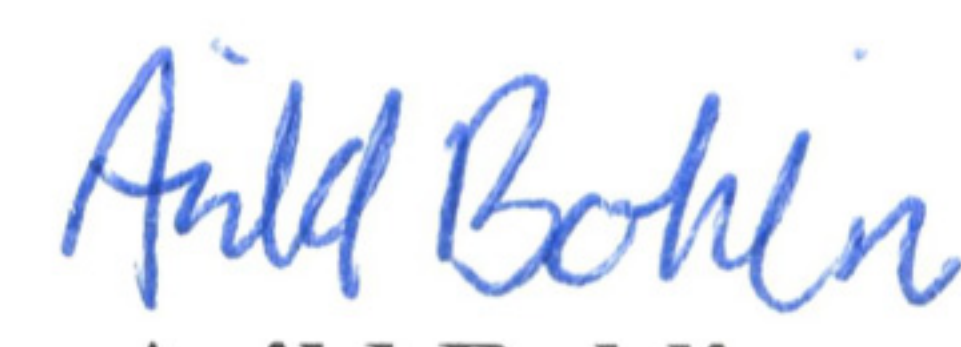
Lilly Margareth Myra
nestleder

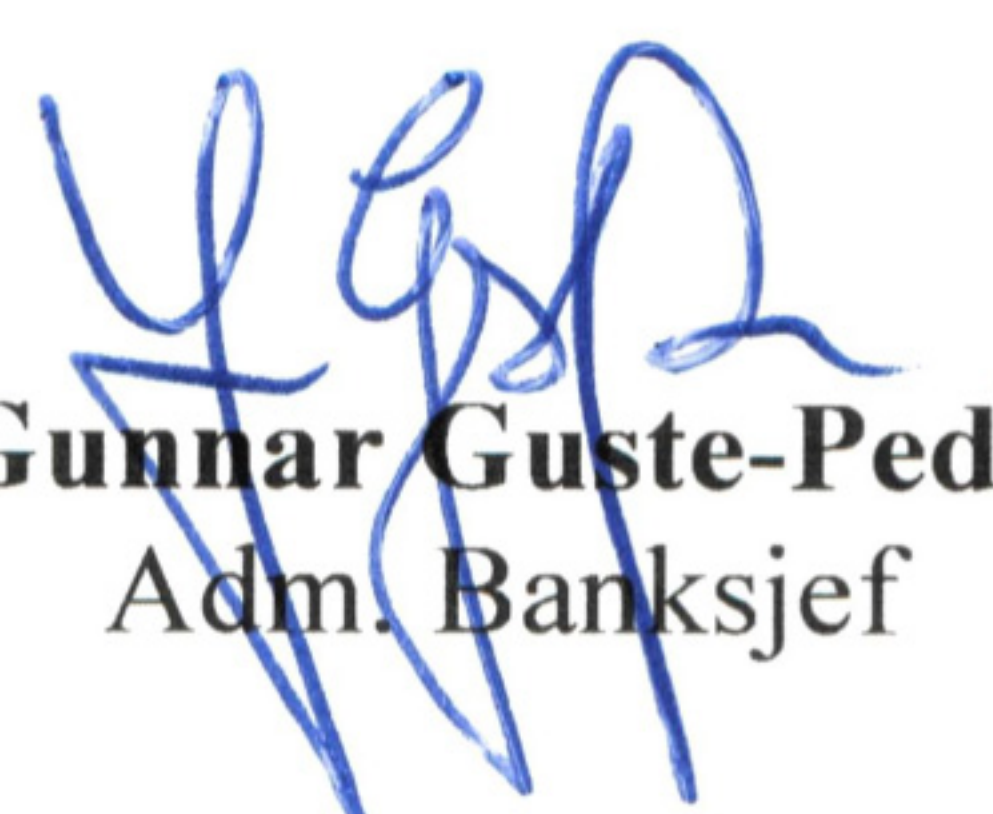
Beathe With
styremedlem

Ole Johan Brekka
styremedlem

Arild Bohlin
ansattes representant

Jon Gunnar Guste-Pedersen
Adm. Banksjef

Generelle Regnskapsprinsipper

GENERELT

Bankens årsregnskap for 2014 er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Utarbeidelse av konsernregnskap

Kragerø Sparebank eier 51 % av datterselskapene Telemarksmegleren AS og 100 % av Investmar AS. Det er ikke utarbeidet konsernregnskap. Unnlatt konsolidering av bankens datterselskaper begrunnes med at unnlattelsen ikke har betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. Regnskapet er derfor ikke konsolidert, i h.h.t. til regnskapsloven § 3-8. 2 ledd. Se note 17.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld, samt usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Foretatte beregninger viser at etableringsgebyrer ikke overstiger kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån. De periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. På engasjementer der det blir gjort nedskrivninger for tap, blir renteinntekter resultatført ved anvendelse av effektiv rentemetode. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFO-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for vedkommende verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Gebyr ved etablering av lån overstiger ikke kostnadene og inntektsføres løpende. Utlån vurdert til amortisert kost vil derfor være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån overført til og formidlet til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK, også for overførte lån som tidligere har vært på bankens balanse, og er derfor fraregnet. Normal praksis er at banken tilbakefører lån som er mislighold hos EBK til egen balanse. Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar kvartalsvis vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. Alle engasjementer blir fulgt opp ved månedlig gjennomgang av restanse- og overtrekkslister. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er inndekket som avtalt.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om et tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntrådt konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger måneden etter at alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivningen er basert på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne med grunnlag i beregninger med basis i erfaringstall, konjunkturedringer, bransjeanalyser og andre forhold. Andre forhold kan være verdifall på fast eiendom ved økte markedsrenter, svikt i betjeningsevne ved markert renteoppgang eller nedbemanning på større arbeidsplasser.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Bankens fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

Rapportering av misligholdte låneengasjement

Rapportering av misligholdte lån skal ifølge myndighetenes krav rapporteres slik: Hvis kunden har ett eller flere misligholdte lån eller overtrekk på innskuddskonto, rapporteres kundens hele låneengasjement.

OVERTATTE EIENDELER

Overtatte eiendeler beholdes inntil verdien kan realiseres ved salg. Det antas at eiendelene kan selges i løpet av 2015. Eiendelene er nedskrevet til antatt salgsverdi. Eiendelene består av pant i næringseiendommer, med en bokført verdi på 14,8 millioner.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken benytter finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Slike avtaler omfatter rentebytteavtaler og aksjeindeksopsjoner, valutabytteavtaler, kombinerte rente- og valutabytteavtaler og kombinerte rente- og aksjeindeksbytteavtaler. Bankens finansielle derivater er definert som sikringsforretninger og effekten av disse blir vurdert i sammenheng med den sikrede post. Banken benytter ikke slike forretninger til spekulativ handel, men bare som del av bankens sikringsstrategi. Alle bankens derivatavtaler dekker også kravene til regnskapsmessig sikring. Siden alle finansielle derivater er klassifisert som sikringskontrakter, er de bokført til verdien ved inngåelsen, dvs. virkelig verdi lik null. Virkelig verdi på rapporteringstidspunktet er basert på verdianslag innhentet fra meglere og motparter. Virkelig verdi tilsvarer prisen en vil betale eller motta i markedet ved terminering av en kontrakt. Virkelig verdi av finansielle derivater benyttes kun til informasjon i note, se note 6.

Renteinstrumenter utenfor balansen

Resultatet av sikringsforretninger blir bokført parallelt med resultatet av den underliggende balanseposten som forretningen er inngått for. Finansielle derivater som er sikringsforretninger verdsettes etter samme prinsipper som den sikrede post. Det fremkommer således ikke noen isolerte gevinster eller tap på disse. Netto resultat av rentebytteavtalene er ført mot rentekostnader og renteinntekter.

Den del av bytteavtalen som er inngått for å sikre utbetalingen av børsavkastning på inngåtte innskuddsavtaler, er en sikringsforretning, og den verdsettes etter samme prinsipp som den sikrede post. Beregnet merverdi på sikringsforretningen har tilsvarende beregnet merverdi på bankinnskuddet. Det fremkommer således ikke noen isolert gevinster eller tap på disse. De renter som er betalt på den del av bytteavtalen som refererer til bankinnskudd med børsavkastning, er kostnadsført som renter av bankinnskudd.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres å verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen (herunder handelsportefølje og ikke handelsportefølje) og anleggsportefølje verdivurderes etter forskjellige regler og hver for seg. Se note 6.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen er satt ut til en profesjonell aktør, og forvalteren står også for fastsettelsen av virkelig verdi for enkelte obligasjonene og sertifikatene. Det benyttes priser notert i markedet.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og grunnfondsbevis er klassifisert som omløps- eller anleggsmidler. Omløpsmidler og vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for børsnoterte aksjer som er omløpsmidler, er børskurs på måletidspunktet. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer som er omløpsmidler eller anleggsmidler, er anskaffelseskost. Dersom virkelig verdi av aksjene klassifisert som anleggsmidler faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Investeringer i datterselskap

Investeringer i datterselskap vurderes etter kostmetoden. Kostmetoden medfører at aksjen balanseføres til kostpris. Utbytte fra datterselskap inntektsføres på det tidspunktet utbyttet er opptjent.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrasket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning gjenvinnbart beløp er lavere enn balanseført verdi. Det nedskrives til gjenvinnbart beløp. Sistnevnte er høyeste av salgsverdi og bruksverdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi. Følgende lineære avskrivningssatser legges til grunn:

Tomter	0 %
Forretningsbygg	2 % – 4 %
Inventar og innredning	10 % – 20 %
Kontormaskiner	20 %
EDB-utstyr	33 %

Pensjonsforpliktelser og pensjonskostnader

Banken har ytelsesbasert ordning. Kragerø Sparebank følger Norsk Regnskapsstandard for pensjonskostnader. Pensjonskostnadene er gjenstand for årlig aktuarberegning. Pensjonskostnadene blir bokført under personalkostnader i resultatregnskapet. Differanse mellom beregnet påløpt forpliktelse og verdien av pensjonsmidlene, korrigert for avvik i estimer og effekt av endrede forutsetninger, føres i balansen enten som langsiktig gjeld (hvis negativ) eller som anleggsmiddel (hvis positiv). Forutsetningene som blir lagt til grunn for utregning av pensjonsforpliktelser, blir revurdert årlig i forkant av årlig aktuarberegning. Enkelte parametere er endret fra 2013 til 2014. Differanse mellom forpliktelsene ved begynnelse og slutt av et regnskapsår, føres i resultatregnskapet.

Ordning med Avtalefestet Førtidspensjon (AFP) er med i grunnlag for den årlige aktuarberegningen og føres i regnskapet. AFP gir anledning til at ansatte kan velge å gå av med førtidspensjon ved fylte 62 år. Det er lagt til grunn en uttakshyppighet på 50 % for denne ordning. Se note 9 for ytterligere informasjon.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Netto utsatt skattefordel per 31.12.2014 er beregnet med 27 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier.

Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel vises som årets skattekostnad i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret. Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld blir oppført til opptakskost. Opptakskost er pålydende med tillegg av overkurs eller fradrag for underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en justering til løpende renter over lånets løpetid.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	NOTE	2014	2013
Renter og lignende inntekter av gjeldsbev som kan refinansieres i sentralbanker		-	-
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		1.135	2.274
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder		112.834	115.371
Renter og lignende inntekter av sertifikater og obligasjoner		6.077	6.723
Andre renteinntekter og lignende inntekter		5	6
Sum renteinntekter og lignende inntekter		120.051	124.374
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		(1.347)	(975)
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		(58.788)	(63.683)
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		(9.354)	(10.588)
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital		-	-
Andre rentekostnader og lignende kostnader		(1.634)	(1.595)
Sum rentekostnader og lignende kostnader		(71.123)	(76.842)
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		48.927	47.533
Inntekter av aksjer, andeler og verdipapirer med variabel avkastning		2.471	3.354
Inntekter av eierinteresser i tilknyttede selskaper		-	-
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		1.020	612
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		3.491	3.966
Garantiprovisjoner		322	225
Andre gebyr- og provisjonsinntekter		23.219	19.791
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	23.541	20.016
Garantiprovisjon		-	-
Andre gebyr og provisjonskostnader		(2.745)	(2.503)
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester	8	(2.745)	(2.503)
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende vp		896	1.856
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		7.902	7.181
Netto verdiendring og gev/tap på valuta og finansielle drivater		331	299
Netto verdiendring og gevinst/tap gevinst tap ellers		-	-
Sum netto verdiendring og gev/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler		9.129	9.335
Driftsinntekter faste eiendommer		34	405
Andre driftsinntekter		-	-
Sum andre driftsinntekter		34	405
Lønn		(19.203)	(18.421)
Pensjoner	9	(4.251)	(2.893)
Sosiale kostnader		(3.798)	(3.427)
Administrasjonskostnader		(14.806)	(13.018)
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader	10	(42.058)	(37.759)
Ordinære avskrivninger		(1.281)	(1.243)
Nedskrivninger		(5.173)	-
Sum avskr. m.v. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler	12	(6.453)	(1.243)

RESULTATREGNSKAP	NOTE	2014	2013
Driftskostnader faste eiendommer		(1.372)	(1.329)
Andre driftskostnader		(3.739)	(4.100)
Sum andre driftskostnader	13	(5.111)	(5.429)
Tap på utlån	2	(4.446)	(5.392)
Tap på garantier m.v.		-	(252)
Kredittap på sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer		-	-
Sum tap på utlån, garantier m.v.	2	(4.446)	(5.644)
Nedskrivning/reversering av nedskrivning		380	(953)
Gevinst/tap		1.211	0
Sum nedskr./reversering av nedskrivning og gev./tap på verdip. som er anl.m.		1.591	(953)
Resultat av ordinær drift før skatt		25.901	27.725
Skatt på ordinært resultat	14	(6.370)	(7.079)
Resultat for regnskapsåret		19.530	20.646
Overført fra gavefond		-	-
Til disposisjon		19.530	20.646
Overført til/fra sparebankens fond		18.930	19.846
Utbetalte gaver		600	800
Overført til gavefond		-	-
Sum overføringer og disponeringer		19.530	20.646

Balanse

EIENDELER

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Noter	2014	2013
Kontanter og fordringer på sentralbanker	15	71.089	70.458
Gjeldsbrev som kan refinansieres i sentralbanker		-	-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		3.940	3.674
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		2	-
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		3.943	3.674
Kasse- /drifts- og brukskreditter		167.401	131.246
Byggelån		11.329	10.105
Nedbetalingslån		2.169.881	2.123.723
Sum utlån og fordringer på kunder, før nedskrivninger	2	2.348.611	2.265.075
Individuelle nedskrivninger på utlån	2	(9.053)	(10.044)
Nedskrivninger på grupper av utlån	2	(11.300)	(12.600)
Sum netto utlån og fordringer på kunder	2	2.328.258	2.242.431
Overtatte eiendeler	16	14.841	14.841
Sertifikater og obligasjoner utstedt av det offentlige		134.481	87.432
Sertifikater og obligasjoner utstedt av andre		192.416	198.143
Sum sertifikater og obligasjoner	6	326.897	285.574
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		232.056	288.989
Andeler i ansvarlige selskaper, kommandittselskaper m v		1.019	1.094
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	6	233.075	290.083
Eierinteresser i andre konsernselskaper		5.968	5.603
Sum eierinteresser i konsernselskaper	6, 17	5.968	5.603
Utsatt skattefordel	14	320	411
Sum immaterielle eiendeler		320	411
Maskiner, inventar og transportmidler		694	989
Bygninger og andre faste eiendommer		18.111	10.594
Sum varige driftsmidler	12	18.805	11.583
Andre eiendeler		511	10.518
Sum andre eiendeler		511	10.518
Opptjente ikke mottatte inntekter		8.058	7.840
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		5.848	5.419
Overfinansiering av pensjonsforpliktelser	9	2.575	2.358
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader		3.273	3.061
Sum forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter		13.906	13.259
SUM EIENDELER		3.017.613	2.948.436

GJELD OG EGENKAPITAL

	Noter	2014	2013
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		39.323	92.694
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	18	39.323	92.694
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		2.145.042	1.979.815
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		103.898	185.081
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	18	2.248.940	2.164.896
Obligasjonsgjeld		319.893	299.764
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	19	319.893	299.764
Annen gjeld		12.297	12.198
Sum annen gjeld	20	12.297	12.198
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		4.206	5.460
SUM GJELD		2.624.659	2.575.013
Sparebankens fond		390.454	370.923
Gavefond		2.500	2.500
Sum opptjent egenkapital	21	392.954	373.423
SUM EGENKAPITAL		392.954	373.423
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		3.017.613	2.948.436
Poster utenom balansen			
Garantier	22	179.484	143.422
Garantier Eika Boligkreditt AS	22	168.281	130.813

Kragerø – 29.01.2015

Styret i Kragerø Sparebank

Fred Arne Hjetland

Styrets leder

Lilly Margareth Myra

Nestleder

Ole Johan Brekka

Styremedlem

Beathe With

Styremedlem

Arild Bohlin

Ansattes representant

Jon G. Guste-Pedersen
Adm. Banksjef

Kontantstrømoppstilling

<i>beløp i tusen kroner</i>	2.014	2.013
Resultat før skattekostnad	25.901	27.725
Periodens betalte skatt	-6.371	-7.079
Ordinære avskrivninger	6.453	1.243
Endring pensjoner	217	-902
Endring utlån	85.827	82.474
Endring gjeld til kredittinstitusjoner	-53.371	47.324
Endring innskudd fra kunder	84.044	1.977
Endringer obligasjoner og sertifikater	41.323	-3.186
Endring i andre tidsavgrensingsposter	-160.824	-18.263
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	23.199	131.313
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	0	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	14.580	-2.839
Endring i aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	-57.009	-71.414
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-42.429	-74.253
Endring gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20.129	-74.913
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	20.129	-74.913
Netto kontantstrøm for perioden	900	-17.853
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	74.132	92.060
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	75.032	74.207
Denne består av:		
Kontanter og innskudd i Norges Bank	71.089	70.458
Innskudd i kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	3.943	3.674

Noter

NOTE 1 – FINANSIELL RISIKO

Kragerø Sparebank sitt rammeverk for risikostyring og kontroll definerer risikovilje og prinsipper for styring av risiko og kapital som bygger på Basel III-regelverket (se omtale i note 3). Banken er pålagt risikogjennomgang i henhold til kapitalkravsforskriften og internkontrollforskriften. Bankens resultatmål er en konkurransedyktig egenkapitalavkastning og resultatvekst. Risikostyringen skal bidra til at dette målet oppnås, både ved at forretningsmessige muligheter utnyttes, og at potensielt negative resultatutslag begrenses.

Det er utviklet rutiner og instruksjoner i forbindelse med risikogjennomgangen som skal sikre at risikofaktorene håndteres på en tilfredsstillende måte. Det overvåkes periodisk at risikohåndteringen etterleves og fungerer som forutsatt.

Banken er eksponert for følgende risikoer; kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko, i tillegg til bankens overordnede forretningsrisiko (herunder strategisk- og omdømmerisiko). Risiko vurderes etter en skala med fire nivåer: lav, middels, høy og ikke klassifisert risiko.

Kredittrisiko er omhandlet i note 2, likviditetsrisiko i note 4, renterisiko i note 5 og annen markedsrisiko i note 6. Bankens andre risikoområder:

Operasjonell risiko

Bankens operasjonelle risiko er risiko for tap som følge av utilstrekkelige eller sviktende prosesser eller systemer, menneskelige feil eller eksterne hendelser, samt juridisk risiko. Denne type risiko og tapskilder ligger i den løpende driften av konsernet. Konsernet har utarbeidet policyer, rutinebeskrivelser, fullmaktstrukturer, mv, og dette, sammen med veldefinerte og klare ansvarsforhold, er tiltak som reduserer den operasjonelle risikoen. Det er videre tegnet hensiktsmessige forsikringsordninger, samt utarbeidet relevante beredskapsplaner for å håndtere krisesituasjoner.

Strategisk risiko

Risiko for at banken ikke skal "overleve". Den fundamentale risiko for styret og toppledelsen. Risiko for at verdiene av gjeld og eiendeler endres på grunn av faktorer i markedet. Dette fordrer en kontinuerlig vurdering av konkurransesituasjonen, bankens produkter og endringer i bankens rammevilkår.

Omdømmerisiko

Risiko for at banken påføres tap eller kostnader som følge av at bankens omdømme svekkes ved manglende kontrollrutiner. Bankens risikovurdering er i 2014 foretatt etter samme opplegg som foregående år. Innenfor alle bankens risikoområder er det foretatt en vurdering som har resultert i risikovekt etter en skala fra 1 til 5, hvor 1 betyr ubetydelig skade og 5 betyr svært alvorlig skade. Det er så foretatt en systematisk gjennomgang av alle bankens virksomhetsområder og definert de forskjellige typer risiko innenfor hvert område. Den enkelte type risiko er deretter tildelt risikograd i en skala fra 1 til 3, hvor 1 er liten, 2 er moderat og 3 er stor risikograd. Ved å multiplisere risikovekten med risikograden, er det beregnet en relativ risiko innenfor de forskjellige virksomhetsområder og typer risiko. Det er foretatt systematisk gjennomgang av alle tiltak som banken har iverksatt for å redusere risiko. Den relative risiko er også vurdert mot de interne rutiner og instruksjoner og det rammeverk som er etablert i bankens systemer. Vurderingen har resultert i restrisiko, som er den risiko banken har vurdert i forhold til iverksettelse av utvidede tiltak for å begrense risikoen ytterligere.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko er risiko for uventede inntektssvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Banken har ikke inngått kontrakter for 2014 som ikke er opplyst i regnskapet.

Alle beløp i notene er oppgitt i hele tusen der annet ikke er spesifisert.

NOTE 2 – KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er risiko for tap som skyldes at kunder/motparter ikke oppfyller sine betalingsforpliktelser overfor banken. Kredittrisiko vedrører alle fordringer på kunder/motparter, utlån, kreditter, garantier, uoppgjorte handler, ubenyttede kreditter, samt motpartsrisiko som oppstår gjennom derivater. Kredittrisiko avhenger av blant annet fordringens størrelse, tid for forfall, sannsynlighet for mislighold og eventuelle sikkerheters verdi. Kredittap kan også oppstå som følge av operasjonelle feil. Kredittrisiko er bankens vesentligste risiko og består hovedsakelig av utlån.

Som sikkerhet for bankens utlånsportefølje benyttes i hovedsak:

- pant i fast eiendom
- registrerbart løsøre, landbruksløsøre og driftstilbehør
- fordringer og varelager
- pant i bankinnskudd
- finansiell pant registrert i VPS, aksjer og obligasjoner
- kausjonister

Generelt kreves sikkerhet for alle typer lån, med unntak av lønnskotokreditt.

Maksimal kreditteksponering

Maks kreditteksponering består av utlån til kunder, ubenyttede trekkrettigheter samt garantier. For garantier henvises til note 22. Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjoner. Sikkerheter kan for eksempel være fysiske sikkerheter eller garantier. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret, og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivninger.

MAKS KREDITTEKSPONERING – POTENSIELL EKSPONERING PÅ UTLÅN

2014	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Maks kreditteksp.
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	1.595.566	75.998	179.285	1.671.564
Utlandet	5.712	46	-	5.758
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	44.239	1.432	40	45.672
Industriproduksjon	58.478	3.888	210	62.366
Bygg og anlegg	62.557	8.855	1.446	71.413
Varehandel, hotell/restaurant	87.287	8.861	4.149	96.148
Transport, lagring	25.014	726	1.960	25.741
Finans, eiendom, tjenester	405.896	6.330	2.770	412.226
Sosial og privat tjenesteyting	63.860	4.678	100	68.537
Sum	2.348.610	110.814	189.960	2.459.425

2013	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Maks kreditteksp.
Offentlig forvaltning	-	-	-	-
Lønnstakere o.l.	1.593.323	64.562	130.813	1.657.885
Utlandet	14.592	44	-	14.636
Næringssektor fordelt:				
Jordbruk, skogbruk, fiske	31.583	1.796	40	33.379
Industriproduksjon	25.161	3.322	60	28.483
Bygg og anlegg	47.550	8.544	2.590	56.093
Varehandel, hotell/restaurant	81.027	6.238	3.016	87.265
Transport, lagring	28.673	584	2.077	29.257
Finans, eiendom, tjenester	389.263	3.775	150	393.038
Sosial og privat tjenesteyting	53.903	3.572	25	57.475
Sum	2.265.075	92.437	138.771	2.357.511

Risikoklassifisering

Ved utgangen av 2014 er 99,9 % av lån og 99,6 % av garantier risikoklassifisert. Banken har valgt å vektlegge risiko ved prising av utlånsengasjementer, noe som også fremgår av prisliste. Det er derfor en klar sammenheng mellom risikoklasse og pris på lån: Lån med lav risiko har også tilsvarende lav rente.

Brutto utlån

Andel av brutto utlån i egen balanse med lav risiko utgjør en høyere andel av brutto utlån ved utgangen av 2014 enn ved utgangen av 2013. 76,9 % av lånene er i risikoklasse lav risiko mot 77,9 % forrige år. Dette har sammenheng med overføring av godt sikrede boliglån til Eika Boligkreditt i personmarkedet samt noe reduserte volumer i bedriftsmarkedsp porteføljen.

Andel av brutto utlån med høy risiko er redusert fra 5,1 % i 2013 til 4,1 % i 2014. Det er i hovedsak høyrisikovolumene i bedriftsmarkedsp porteføljen som er redusert som følge av økt fokus og bedre rutiner for oppfølging av disse engasjementene.

Garantier

97,8 % av avgitte garantier ved årsskiftet er klassifisert med lav risiko og 97,6 % med lav eller moderat risiko. Ved forrige årsskifte var tallene henholdsvis 94,7 % og 98,4 %.

Garantiansvaret stilt overfor Eika Boligkreditt er inntatt i volumene i den lave risikoklassen i privatmarkedet. Dette har økt i 2014 som følge av økt låneportefølje der.

Individuelle nedskrivninger

Bankens generelle anslag for forventet tapsnivå er basert på bokført tap de siste årene, låneporteføljens sektorfordeling, forventninger om utviklingen for norsk økonomi, påvirkning fra utlandet samt lokale markedsforhold.

Tapsnivået i personmarkedet har vært stabilt lavt i mange år. Det forventes at rentenivået også i 2014 vil holde seg på et lavt nivå, noe som betyr at betalingsevnen fortsatt vil være god. Økt arbeidsledighet kan imidlertid føre til at privatøkonomien rammes, og det kan bli vanskelig å betjene lån for en tid. Forventede tap for private engasjement antas å bli på dagens lave nivå.

Basert på vår kunnskap og oppfølging av utlånsporteføljen samt erfaringstall fra finansnæringen, forventes fremtidige tap på næringslivsporteføljen å bli redusert noe i forhold til årets nivå. Det gjøres imidlertid oppmerksom på den generelle usikkerhet som er knyttet til slike prognoser. Størstedelen av tapene forventes å komme i høy og middels risikoklasse.

UTLÅN

	2014		2013	
	Beløp	%	Beløp	%
Landbruk	44.239	1,9 %	31.583	1,4 %
Industri	58.478	2,5 %	25.161	1,1 %
Bygg, anlegg	62.557	2,7 %	47.550	2,1 %
Varehandel	87.287	3,7 %	81.027	3,6 %
Transport	25.014	1,1 %	28.673	1,3 %
Eiendomsdrift etc	405.896	17,4 %	389.263	17,4 %
Annen næring	63.860	2,7 %	53.903	2,4 %
Sum næring	747.332	32,1 %	657.159	29,3 %
Personkunder	1.601.278	68,8 %	1.607.915	71,7 %
Brutto utlån	2.348.610		2.265.074	
Individuelle nedskrivninger	-9.053	-0,4 %	-10.044	-0,4 %
Gruppenedskrivninger	-11.300	-0,5 %	-12.600	-0,6 %
Netto utlån til kunder	2.328.258	100 %	2.242.431	100 %
Utlån formidlet via Eika Boligkreditt (EBK)	972.746		829.397	
Totale utlån inkl. porteføljen i EBK	3.301.004		3.071.828	

	2014		2013	
	Beløp	%	Beløp	%
Utlån fordelt geografisk				
Kragerø	1.389.354	59,2 %	1.368.501	60,4 %
Resten av Telemark	235.413	10,0 %	185.651	8,2 %
Oslo / Akershus	505.283	21,5 %	555.803	24,5 %
Resten av landet	212.849	9,1 %	138.260	6,1 %
Personer bosatt i utlandet	5.712	0,2 %	16.859	0,7 %
Brutto utlån	2.348.611	100 %	2.265.075	100 %

Misligholdte lån	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Person	4.951	1.060	16.377	17.966	-	-
Næring	14.034	12.987	28.407	19.405	-	-
Misligholdte lån i alt	18.985	14.047	44.784	37.371	48.873	71.666
Individuelle nedskrivninger	-4.000	-4.305	-8.877	-8.530	-11.422	-10.918
Netto misligholdte lån i alt	14.985	9.742	35.907	28.841	37.451	60.748

Tapsutsatte lån	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Øvrige tapsutsatte lån i alt	31.297	52.368	45.435	10.314	14.083	17.590
Individuelle nedskrivninger	-5.053	-5.739	-7.950	-4.021	-4.705	-3.538
Netto øvrige tapsutsatte lån i alt	26.244	46.629	37.485	6.293	9.378	14.052

	2014	2013
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	10.043	16.827
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-4.164	-2.885
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	-1.000	989
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	4.700	3.950
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-527	-8.838
Individuelle nedskrivninger 31.12.	9.053	10.044

	2014	2013
Individuelle nedskrivninger på garantier		
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	991	6.784
Periodens endring i gruppevis nedskrivninger	1.300	-
Periodens konstaterte tap som det tidligere er nedskrevet for	-4.682	-11.683
Periodens konstaterte tap som det tidligere ikke er nedskrevet for	-1.894	1.514
Periodens inngang på tidligere perioders nedskrivninger	-160	-2.258
Individuelle nedskrivninger 31.12.	-4.446	-5.644

	2014	2013
Nedskrivninger på grupper av utlån	12.600	12.600
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	400	400
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	-1.700	-400
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	11.300	12.600

RISIKOKLASSIFISERING

2014 Personmarkedet				
	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
A Lav risiko	1.340.603	53.679	179.137	581
C Middels risiko	223.330	18.399	133	-
E Høy risiko	35.740	3.218	15	-
Ikke klassifisert	1.605	356	-	-
Totalt	1.601.278	75.652	179.285	581

2014 Bedriftsmarkedet				
	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
A Lav risiko	465.131	21.221	6.689	543
C Middels risiko	221.450	5.507	3.690	1.992
E Høy risiko	60.610	5.377	221	5.937
Ikke klassifisert	143	254	75	-
Totalt	747.334	32.360	10.675	8.471

2013 Personmarkedet				
	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko	1.336.008	47.756	131.192	581
Middels risiko	228.909	16.898	145	-
Høy risiko	42.124	472	180	322
Ikke klassifisert	1.261	338	-	-
Totalt	1.608.303	65.463	131.517	902

2013 Bedriftsmarkedet				
	Brutto utlån	Ubenyttede kreditter	Garantier	Ind. nedskriv.
Lav risiko	429.608	18.161	7.930	-
Middels risiko	154.514	3.962	1.273	2.758
Høy risiko	72.405	3.946	2.626	6.385
Ikke klassifisert	246	205	75	-
Totalt	656.772	26.273	11.904	9.142

NOTE 3 – KAPITALDEKNING

Den ansvarlige kapitalen består av ren kjernekapital, annen kjernekapital (hybridkapital) og tilleggskapital (ansvarlig lånekapital). Kravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital skal minst utgjøre 9 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg må banken møte bufferkrav slik at minstekravene til ren kjernekapitaldekning nå er 10 % og til kapitaldekning 13,5 %. Ved innføring av motsyklisk kapitalbuffer øker minstekravene til hhv. 11 % og 14,5 % fra 1. juli 2015.

Bokført verdi av eiendelspostene og omregnet verdi av poster utenom balansen tilordnes en eksponeringskategori og gis en risikovekt etter den antatte kredittrisiko de representerer.

Fordringer på og fordringer garantert av staten har en risikovekt på 0 %.

Fordringer på kredittforetak som har utstedt obligasjoner med fortrinnsrett har en risikovekt på 10 %.

Fordringer på og fordringer garantert av finansinstitusjoner har en risikovekt på 20 % eller 50 % avhengig av offentlig rating.

Saks- og tapsgaranti knyttet til Eika Boligkreditt er klassifisert som pantsikkerhet eiendom med 35 % risikovekt og 100 % konverteringsfaktor.

Eiendelsposter med risikovekt 35 % er lån med pantsikkerhet i bolig innenfor 80 % av forsvarlig verdigrunnlag.

Øvrige eiendeler utover kontanter (0 % risikovekt) har risikovekt på 100 %.

Kapitaldekningen ble rapportert etter Basel II-reglene i 2013. Norske institusjoner må fra 1. juli 2014 rapportere iht. Basel III/CRD IV. Innføringen av Basel III har medført følgende endringer for banken sammenlignet med rapportering iht. Basel II:

Fradrag for ikke vesentlige eierandeler i andre finansinstitusjoner, f.eks. i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS skal tas i samme kapitalklasse som det instrumentet man eier. Tidligere ble fradraget fordelt 50/50 mellom ren kjernekapital og tilleggskapital.

Utsatt skattefordel rapporteres med 250 % risikovekt. Tidligere måtte utsatt skattefordel som gjelder midlertidige forskjeller trekkes fra i ren kjernekapital.

Det er innført et nytt kapitalkrav for Credit Value Adjustment (CVA-tillegg) på derivatposisjoner.

Risikovekting av institusjoner er nå avhengig av motpartens offentlige rating. Tidligere ble fordringer mot institusjoner som ikke var egenkapitalposisjoner, gitt en risikovekt på 20 %.

Det er innført en ny eksponeringskategori for Egenkapitalposisjoner. Tidligere ble egenkapitalposisjoner rapportert etter type utsteder (f.eks. institusjoner eller foretak).

Det er innført en ny eksponeringskategori for fordringer med kortsiktig rating, dvs. egen rating for krav som forfaller innen 3 måneder.

	2014	2013
Sparebankens fond	390.454	370.923
Gavefond	2.500	2.500
Sum egenkapital	392.954	373.423
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	-2.575	-1.698
Fradrag for immaterielle eiendeler	695	-411
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-30.789	-14.952
Sum ren kjernekapital	360.285	356.362
Sum kjernekapital	360.285	356.362
Netto ansvarlig kapital	360.285	356.362

	2014	2013
Eksponeringskategori (beregningsgrunnlag etter risikovekt)		
Stater	-	-
Lokal regional myndighet	18.640	7.925
Offentlig eide foretak	-	-
Institusjoner	19.351	76.200
Foretak	437.376	174.725
Massemarked	-	-
Pantsikkerhet eiendom	808.761	956.613
Forfalte engasjementer	20.713	16.138
Obligasjoner med fortrinnsrett	9.637	8.125
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	789	-
Andeler i verdipapirfond	112.467	102.225
Egenkapitalposisjoner	39.047	-
Øvrige engasjementer	276.706	234.200
CVA-tillegg	-	-
Gruppenedskrivninger	-11.300	-
Ansvarlig kapital i andre finansinst.	-	-27.550
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.732.187	1.548.601
Beregningsgrunnlag for operasjonell risiko	149.223	146.688
Sum beregningsgrunnlag	1.881.410	1.695.289
Kapitaldekning i %	19,15 %	21,02 %
Kjernekapitaldekning	19,15 %	21,02 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,15 %	21,02 %

For regnskapsår som starter 1. januar 2015 innføres etter årsregnskapsforskriften en overgang til IAS 19 for bokføring av pensjonskostnader. Endringen i regnskapsprinsipp vil hovedsakelig medføre at man ikke lenger kan regulere pensjonsforpliktelsen med ikke resultatførte estimatavvik (korridor).

Overgang til IAS 19 skal behandles som en endring i regnskapsprinsipper og effekten av endringen skal tas over bankens egenkapital. Banken har ikke resultatførte estimatavvik på 13,4 millioner kroner pr. 31.12.2014. Det innebærer at egenkapitalen reduseres med kr. 9,8 millioner kroner etter 1.1.2015 og denne endringen alene reduserer bankens rene kjernekapitaldekning med 0,4 %. Bankens totale kapitaldekning reduseres tilsvarende.

NOTE 4 – LIKVIDITETSRISIKO

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at selskapet ikke klarer å innfri sine forpliktelser ved forfall uten at det oppstår store kostnader i form av dyr refinansiering eller behov for realisering av eiendeler. Bankens eksponering for likviditetsrisiko er hovedsakelig knyttet til finansiering i kapitalmarkedet og tap av innskudd.

Styring av likviditetsrisiko skjer gjennom fastsettelse av rammer for finansieringsstruktur, krav til spredning på instrumenter, markeder og løpetider, samt etablering av beredskapsfasiliteter.

Restløpetid for hovedpostene i balansen

Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. I tabellen nedenfor er kasse-/driftskreditt tatt med under kolonne 3–12 mnd.

Banken har i praksis ansvaret for en betydelig likviditetsrisiko og forsøker bevisst å redusere likviditetsrisikoen på kort og lang sikt. Banken har deponert likvide verdipapirer for 115,7 mill kroner i Norges Bank. Låneverdi for bankens deponerte verdipapirer i Norges Bank er 109,9 millioner kroner.

Trekkrettigheter, obligasjons- og sertifikatlån i finansmarkedet er nødvendige kapitalkilder for å fylle likviditetsgapet mellom utlån og normale kundeinnskudd. Det er også avtalt lån via store norske kredittinstitusjoner.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 75,0 %. Innskuddsdekningen utgjør ved årets utgang 95,8 %, mot 95,6 % året før. Innskuddsdekningen har styrket seg i løpet av 2014, og likviditetssituasjonen vurderes som god.

EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	71.089	71.089
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	3.943	3.943
Utlån til kunder	186.200	37.664	125.399	488.706	1.490.289	-	2.328.258
Obligasjoner/sertifik.	-	30.707	149.738	146.452	-	-	326.897
Overtatte eiendeler	-	-	-	-	-	14.841	14.841
Aksjer	-	-	-	-	-	239.043	239.043
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	33.542	33.542
Sum eiendeler	186.200	68.371	275.137	635.158	1.490.289	362.457	3.017.612

GJELD OG EK

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.løpetid	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	-	-	-	-	39.323	39.323
Innskudd fra kunder	-	-	-	-	-	2.248.940	2.248.940
Obligasjongjeld	-	-	200.000	120.000	-	-107	319.893
Ansvarlig lån	-	-	-	-	-	-	-
Fondsobligasjoner	-	-	-	-	-	-	-
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	16.503	16.503
Egenkapital	-	-	-	-	-	392.954	392.954
Sum gjeld og egenkapital	-	-	200.000	120.000	-	2.697.613	3.017.613

Banken har utarbeidet et eget dokument for likviditetspolicy. I dette dokumentet er det satt opp rammer for bl.a. LCR, likviditetsindikator 1 og 2 og innskuddsdekning m.m. Enkelte rammer som for eksempel likviditetsindikator 1 og innskuddsdekning, blir rapportert til styret hver måned, mens andre rammer blir rapportert til styret hvert kvartal.

Banken har også en egen modell for stresstesting av likviditet. Denne modellen tar for seg tre scenarier hvor banken ut fra visse forutsetninger kan beregne hvordan likviditetsbehovet blir frem i tid.

Likviditetsindikator 1 (over 1 år) var 117,9 % pr. 31.12.2014, mens likviditetsindikator 2 (over 1 måned) var 112,1 %.

NOTE 5 – RENTERISIKO

Renterisiko oppstår som følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først forta renteendringer på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring i markedsrenten vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Netto renterisiko knyttet til utlånsvirksomheten er lav. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på kr 0,446,- ved årets slutt. Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor fastsatte rammer.

Tid fram til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen ovenfor.

EIENDELER

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Kont./fordr.sentralbanker	-	-	-	-	-	71.089	71.089
Utl./fordr. til kredittinst.	-	-	-	-	-	3.943	3.943
Utlån til kunder	-	8.857	45.843	45.843	8.332	2.219.383	2.328.258
Obligasjoner/sertifik.	49.163	277.735	-	-	-	-	326.897
Overtatte eiendeler	-	-	-	-	-	14.841	14.841
Aksjer	-	-	-	-	-	239.043	239.043
Øvrige eiendeler	-	-	-	-	-	33.542	33.542
Sum eiendeler	49.163	286.592	45.843	45.843	8.332	2.581.840	3.017.613

GJELD OG EK

	< 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	U.binding	Sum
Gjeld til kredittinst.	-	-	-	-	-	39.323	39.323
Innskudd fra kunder	-	-	-	-	-	2.248.940	2.248.940
Obligasjonsgjeld	100.000	220.000	-	-	-	(107)	319.893
Ansvarlig lån	-	-	-	-	-	-	-
Fondsobligasjoner	-	-	-	-	-	-	-
Øvrig gjeld	-	-	-	-	-	16.503	16.503
Egenkapital	-	-	-	-	-	392.954	392.954
Sum gjeld og egenkapital	100.000	220.000	-	-	-	2.697.613	3.017.613

NOTE 6 – MARKEDSRISIKO

Beløp på kontrakt tilsvarer det referansebeløp (hovedstol) som er avtalt i bytteavtalen, og som er grunnlag for beregning av rente og avkastning.

Rentebytteavtalene medfører en avtale om bytte av rentebetingelser for et avtalt beløp over en avtalt periode. Det foreligger ingen avtaler om motregning av rentebytteavtaler.

Rentebytteavtaler utenom balansen		Nominelt beløp	Nominelt beløp	Markedsverdi
Sikringsportefølje/Instrument	Løpetid	31.12.2014	Snitt 2014	31.12.2014
Renteswap avtaler for sikring av utlån til kunder	2014-2021	98.000	83.500	-4.370
Samlet portefølje		98.000	83.500	-4.370

SERTIFIKATER OG OBLIGASJONER

	Nominell verdi	Ansk. kost	Bokført verdi	Markedsverdi
Sertifikater og obligasjoner				
Institusjoner				
Børsnoterte	10.000	10.115	10.082	10.082
Ikke børsnoterte	63.000	62.907	62.887	63.671
Stater				
Børsnoterte	65.000	64.515	64.515	64.794
Lokale og regionale myndigheter				
Børsnoterte	10.000	10.023	10.015	10.015
Ikke børsnoterte	83.000	83.045	83.027	83.070
Obligasjoner med fortrinnsrett				
Børsnoterte	71.000	71.359	71.310	71.443
Ikke Børsnoterte	25.000	25.072	25.062	25.239
Sum utstedt av andre	327.000	327.036	326.898	328.314
Sum sertifikater og obligasjoner	327.000	327.036	326.898	328.314

AKSJER

		Antall aksjer	Ansk. kost	Bokført	Markedsverdi
Pengemarkedsfond					
<i>Børsnotert</i>					
985187649	Eika Pengemarked	14.550	15.000	15.156	15.127
983231411	Eika Sparebank	44.057	45.000	45.480	45.392
912370275	Eika Kreditt	7.704	8.000	8.012	8.055
893253432	Eika Likviditet	25.410	26.076	25.947	25.905
989939971	Pareto Kreditt Andelsklasse A	25.650	25.824	26.172	26.172
Kombinasjonsfond					
<i>Børsnotert</i>					
983231543	Eika Balansert	7.524	22.498	22.498	23.270
Aksjefond					
<i>Børsnotert</i>					
980134350	Eika Norden	804	3.150	3.150	3.672
980439291	Eika Spar	2.000	8.170	8.170	9.191
982577462	Eika Global	1.298	1.380	1.380	1.573
Sum Aksje, Kombinasjon og pengemarkedsfond			155.098	155.964	158.357
Omløpsaksjer					
<i>Ikke børsnotert</i>					
988893501	Oren Oil ASA	68.068.907	2.013	0	0
912293165	BTV-invest	800	960	960	960
991374426	Norvestor V Alpha Feeder	66	1.019	1.019	1.094
980737071	NorProAS	3.024	6	6	0
Sum omløpsaksjer			3.998	1.985	2.054
		Antall aksjer	Ansk. kost	Bokført	Markedsverdi
Anleggsaksjer					
<i>Ikke børsnotert</i>					
979319568	Eika Gruppen AS	281.049	12.817	12.817	22.824
885621252	Eika BoligKreditt AS	10.262.191	42.764	42.764	42.424
988671258	Aberdeen Eiendomsfondfond II	12.981	65	65	99
989761390	Aberdeen Eiendom	362.138	3.014	543	934
891052642	German Property	232.300	2.090	1.045	1.817
991669884	North Bridge Opportunity AS	9.000	972	946	1.035
	Norges Opport -A	1.000	100	100	107
	Norges Opport -B	9.000	900	900	965
937894805	Kvinesdal Sparebank	12.806	1.281	1.281	1.165
	Kragerø Golfpark	1	38		38
985420785	Telemarksmeglern AS	153	153	153	153
	Reisemål Kragerø	10	10		10
	Investmar AS	54.500	5.815	5.815	5.815
	Visa-C	458	206	206	298
	Visa-A	196	88	88	382
998845467	NBNP 2	41.551	703	703	374
990029032	North Bridge Nordic	41.551	559	559	6.490
937891245	Bamble Sparebank	33.476	3.500	3.500	3.500
986144706	Verdibanken	837.210	9.474	9.474	12.561
913851080	Bank ID Norge AS	85	135	135	135
Sum ikke børsnoterte			84.684	81.093	101.126
Sum anleggsaksjer			84.684	81.093	101.126
Sum totalt			243.780	239.043	261.538

Banken har andeler i 6 verdipapirfond. Finanstilsynet har presisert at andeler i verdipapirfond skal klassifiseres som aksjer og andeler og at avkastningen skal klassifiseres som inntekter fra aksjer og andeler og ikke renteinntekter.

Eika Sparebank

Verdipapirfondet Eika Sparebank er å anse som rentefond og har utpreget lav risiko. Fondet forvaltes av profesjonelle forvaltere med begrensede risikorammer. Referanseindeksen er OSE Statsobligasjonsindeks 0,25. Renterisikoen er lav ettersom referanseindeksen har modifisert durasjon på 0,25 eller lavere. Kredittrisikoen er også lav. Fondet investerer primært i rentepapirer utstedt av norske sparebanker. Fondet kan også investere i rentebærende verdipapirer garantert av norske kommuner, den norske stat og norske finansinstitusjoner. Lånene har kort rentebinding, og er utelukkende seniorlån med 20 % vekting. Fondet er investert i en rekke ulike utstedere, noe som sikrer en god diversifisering. Fondet er som følge av risikoprofilen demonterbart i Norges Bank.

Eika Spar

Det internasjonale aksjefondet Eika Spar investerer i en balansert portefølje bestående av aksjer notert på norsk og utenlandsk børs eller tilsvarende markedsplass, primært innen OECD-området. Fondet forvaltes etter en aktiv investeringsstrategi som over tid søker å gi meravkastning utover referanseindeksen (50% OSEBX / 50% MSCI World). Porteføljen komponeres etter en investeringsmetodikk med fokus på spredning mellom sektor og land/region, hvor vektingen vil variere over tid ut fra forvalters vurderinger.

Eika Balansert

Kombinasjonsfondet Eika Balansert investerer i aksjer i større selskaper notert primært på nordisk børs eller tilsvarende markedsplass, og rentepapirer med ulik kredittrisiko. Fondet forvaltes med en aktiv investeringsstrategi som over tid skal gi meravkastning utover referanseindeksen. Investeringer foretas basert på en metodikk med top/down identifikasjon av investeringstema, og bortom/up valg av selskap. Vekting mellom aksjer og rentepapirer varierer med den økonomiske sykkelen for å begrense volatilitet i avkastningen.

Eika Kreditt

Verdipapirfondet Eika Kreditt er et UCITS-fond. Fondet kan benytte derivater for å effektivisere forvaltningen (uendret risiko) eller til å redusere valuta og renterisiko (reduert risiko). Eika Kreditt investerer i rentebærende verdipapirer med høy til moderat kredittrisiko. Fondet har en rentefølsomhet (modifisert durasjon) mellom 0 og 2. Ved en rentefølsomhet på 2 vil fondets verdi endres med +2% ved et plutselig rentefall på 1%. Fondet investerer i det norske og globale rentemarkedet som generelt kjennetegnes av moderat risiko. Avkastning og risiko i fondet avhenger av det generelle rentenivået og hvordan rentemarkedet vurderer risikobildet til det enkelte selskap og markedet generelt.

Pareto Kreditt andelsklasse A

Pareto Kreditt investerer i obligasjoner med underliggende kredittrisiko. Høyrentemarkedet har historisk en høyere risiko-/avkastningsprofil enn tradisjonelle rentepapirer. Fondet søker å oppnå meravkastning ved å investere i selskaper/papirer som har god forventet risikojustert avkastning. Verdiutviklingen på investeringene vil primært være knyttet til resultat-utviklingen i selskapene og gjenværende løpetid på obligasjonene. Avkastningen over korte tidsrom kan følgelig variere mer enn ved tradisjonelle rentefond. Gjennomsnittlig løpetid (durasjon) skal ligge mellom null og fire år. Alle investeringer skjer med fokus på å holde hovedstolsrisikoen på et minimumsnivå. Fondet vekter 100 prosent ved beregning av egenkapitalkrav for banker, pensjonskasser og forsikringsselskap. Fondet passer for kunder som ønsker og har anledning til å bære kreditt- og renterisiko, og med en investeringshorisont fra to til tre år.

NOTE 7 – ANDRE RENTEKOSTNADER

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv. av finansinstitusjoner pålegger alle banker å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap inntil kr 2 mill. som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes Sikringsfond. Med innskudd menes enhver kredittsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person.

Innbetaling til Bankenes Sikringsfond er beregnet på bakgrunn av et gjennomsnitt av innskudd og beregningsgrunnlaget for kapitaldekning ved utløpet av tredje og fjerde kvartal i kalenderåret før innbetalingsåret samt første og andre kvartal i innbetalingsåret. I tillegg benyttes kjernekapitaldekning ved foregående årsskifte. I 2014 ble det som i 2013 innbetalt avgift til Bankenes Sikringsfond.

Sparebankloven pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes sikringsfond. Fondets formål er å sikre at norske banker til enhver tid kan oppfylle sine forpliktelser. Bankenes sikringsfond plikter å dekke tap inntil 2 mill. kr som en innskyter har i en bank som er medlem av Bankenes sikringsfond. Bankene stilte ikke garanti overfor Bankenes sikringsfondet i 2011 og 2012, og betalte heller avgift.

F.o.m 2014 er det årlig innbetaling av avgift.

	2014	2013
Avgift til Sikringsfondet	1634	1595
Sum andre rentekostnader	1.634	1.595

NOTE 8 – PROVISJONSINTEKTER OG PROVISJONSKOSTNADER

Provisjonsinntekter	2014	2013
Garantiprovisjon	322	225
Formidlingsprovisjon	2.600	2.288
Betalingsformidling	7.469	7.515
Provisjoner ved salg av forsikringstjenester	4.103	3.579
Andre provisjons- og gebyrinntekter	9.047	6.409
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	23.541	20.016

Provisjonskostnader	2014	2013
Transaksjonsavgifter og lignende		
Betalingsformidling, interbankgebyrer	2.745	2.503
Andre provisjonskostnader		
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	2.745	2.503

NOTE 9 – PENSJON

Ifølge Norsk Regnskaps Standard, blir pensjonskostnadene registrert når de påløper og fordelt/periodisert systematisk over opptjeningsperioden. De aktuarmessige beregningene for regnskapsårene 2013 og 2014 (grunnlag for estimerte verdier), i henhold til standarden, er utført på basis av balansesituasjonen 01.01.2014. Rapporteringen omfatter pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser.

Banken har kollektiv pensjonsforsikring i Storebrand Livsforsikring AS. Forpliktelsen omfatter 32 ansatte og 4 pensjonister. Pensjonistordningen behandles regnskapsmessig i henhold til norsk regnskapsstandard for pensjonskostnader. I henhold til denne regnskapsstandaren skal selskapets pensjonsordning behandles som en ytelsesplan.

For de sikrede ordningene er bankens pensjonsmidler med tillegg av ikke resultatførte estimatavvik, større enn pensjonsforpliktelsene både i 2014 og 2013. Overfinansieringen balanseføres som langsiktig fordring. Pensjonsforpliktelsene knyttet til underfinansierte ordningen er balanseført som langsiktig gjeld.

Pensjonsmidler

Ved verdsettelse av pensjonsmidlene, som inkluderer ordinært pensjonspremiefond, premiereserve, andel av tilleggsavsetninger og kursreserve, benyttes estimert verdi ved regnskapsavslutningen. Denne estimerte verdi korrigeres hvert år i samsvar med oppgave fra livsforsikringsselskapet over pensjonsmidlenes flytteverdi.

Pensjonsforpliktelser

Ved måling av nåverdien av påløpte pensjonsforpliktelser benyttes estimert forpliktelse ved regnskapsavslutningen. Estimert påløpt pensjonsforpliktelse korrigeres hvert år i samsvar med aktuarberegnet oppgave fra livsforsikringsselskapet. Forutsetningene er endret fra foregående år når det gjelder avkastning, diskonteringsrente, årlig lønnsvekst, regulering av pensjoner under utbetaling og forventet G-regulering. Endringene er i samsvar med anbefalinger fra NRS.

Pensjonsforpliktelser som dekkes over drift (usikrede ytelser)

Forpliktelser knyttet til bankens medlemskap i avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) er en usikret yttelse. Reglene åpner for at ansatte kan gå av med førtidspensjon fra fylte 62 år. Nivået på ytelsen er avtalens minimumsnivå. Banken dekker 100 % av pensjonen ved 62 og 63 år, deretter 60 % frem til 67 år.

	2014	2013
Økonomiske forutsetninger		
Diskonteringsrente	2,30 %	4,10 %
Forventet avkastning	3,20 %	4,40 %
Lønnsregulering	2,75 %	3,75 %
G-regulering	1,50 %	3,50 %
Pensjonsregulering	2,50 %	1,75 %
Arbeidsgiveravgift-sats	14,10 %	14,10 %
Kollektiv pensjonsforsikring	2014	2013
Estimert brutto verdi av pensjonsmidler	32.900	29.575
Beregnet brutto pensjonsforpliktelse	-60.814	-42.924
Netto pensjonsmidler /- forpliktelser (-)	-27.914	-13.349
Ikke resultatført estimatendringer, avvik og AGA	30.489	15.707
Sum	2.575	2.358
Pensjonskostnad		
Nåverdi av pensjoner opptjent i perioden	2.882	2.346
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	1.748	1.502
Årets netto pensjonskostnad	4.630	3.848
Forventet avkastning på pensjonsmidler	-1366	-1023
Resultatført andel av estimatavvik	815	407,5
Resultatført netto forpliktelse v/ avkortning/	-	-
Administrasjonskostnader	361	326
Årets netto pensjonskostnad	4.440	3.558
Pensjonskostnad		
Kollektiv pensjon, sikret ordning	4.440	3.558
Andre korreksjoner	-216	-915
AFP og andre kostnader	27	250
Pensjonskostnad 2014	4.251	2.893

NOTE 10 – LØNNS- OG ADMINISTRASJONSKOSTNADER

	2014	2013
Lønn til ansatte	19.203	18.420
Honorar til styre og tillitsmenn	479	449
Pensjoner	4.252	2.892
Arbeidsgiveravgift	2.795	2.577
Øvrige sosiale kostnader	1.149	1.130
Utdanning, kurs	682	585
Kontorrekvisita, blanketter, trykksaker	603	729
Telefon, porto, frakt	583	785
Reklame, annonser, markedsføring	1.392	809
Diett, reiser, øvrige utgifter	493	464
Honorar eksterne tjenester	5.303	4.811
EDB-kostnader	5.125	4.108
Sum Lønn og generelle administrasjonskostnader	42.058	37.759
Antall ansatte pr. 31.12	37	34
Antall årsverk pr 31.12	34,9	31,9
Gjennomsnittlig antall årsverk i året	33,4	32,2

NOTE 11 – LÅN OG YTELSE

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente.

Samlede rentesubsidierte rentevilkår: 447 111 kr

Lån, garantier og sikkerhetsstillelser til tillitsvalgte er gitt etter samme vilkår som for bankens øvrige kunder, og er sikret i henhold til bestemmelsene for slike lån og garantier.

OTP – Obligatorisk tjenstepensjon er pliktig. Banken har pensjonsordning som tilfredsstillende kravene. Det er gjort avtale med adm. banksjef om gjensidig oppsigelsesfrist på 12 måneder. Utover dette er det ikke avtalt noen form for opphørsvederlag eller lignende, verken til adm. banksjef eller til styrets leder. Banksjefen inngår ikke i noen bonusordning.

	Lønn og honorarer	Pensjonsordning	Annen godtgjørelse	Sum	Lån
Ledende ansatte					
Jon Guste-Pedersen, adm. banksjef	1.096	328	35	1.459	1.136
Gjertrud Grimsrud (Administrasjonssjef)	772	191	26	989	875
Siw Mediaas (Banksjef PM/Salgsjef)	774	196	37	1.007	2.180
Ulf Tore Windergaard (Banksjef BM)	377	98	15	490	-
Tove Fodnes (Leder Kundersenter)	290		12	302	743
Sum ledende ansatte	3.309	813	125	4.247	4.934
Styre					
Fred Arne Hjetland, styreleder	96		13	109	142
Lilly Margareth Myra nestleder	56			56	
Ulf Tore Windegaard (fratrådt)	56			56	-
Beathe With	56			56	
Arild Bohlin, ansattes repr.	718	105	29	852	1.864
Ole Johan Brekka (tiltrådt)	-			-	242
Jo Lindberget (fratrådt)	375	-	14	389	1.723
Ole Walther Enggrav, ansattes vararepr(tiltrådt)..	547	63	30	640	1.960
Samlede ytelser og lån til styret	1.904	168	86	2.158	5.931
Kontrollkomite					
Marie Røegh Edwardsen	24				
John Lonar	30				
Torild Sættem	24				
Samlede ytelser og lån til kontrollkomiteen	78	-	-	-	-
Forstanderskap					
Grunde Olsen, leder	16			16	679
Samlede ytelser og lån til forstanderskapet	16	-	-	16	679

NOTE 12 – VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

	Maskiner/ Inventar og transportmidl.	Fast eiendom	Sum
Kostpris 01.01.2014	5.962	22.189	28.151
Tilgang	173		173
Nytt bankbygg		12.189	12.189
Sannidal kontor		1.260	
Kostpris 31.12.2014	6.135	35.638	41.773
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2014	4.974	11.598	16.572
Tilbakeførte akkumulerte avskrivninger	-		-
Ordinære avskrivninger Sannidal	57	131	
Ordinære avskrivninger	526	627	1.153
Nedskrivninger bankbygg		5.172	
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2014	5.443	17.528	22.971
Bokført verdi 31.12.2014	694	18.111	18.806

	Herav utleid	Balanseført
Fast eiendom		
Kirkegaten 26, Kragerø		verdi 31.12
Svinehaugen 11 Vinje		
Stabbestadd		
Sum	2.000	800
		5.042
Ny filial/bankbygg		12.189
Øvrige, Vinje		881
Sum Totalt		18.112

NOTE 13 – SPESIFIKASJON AV ANDRE DRIFTSKOSTNADER

	2014	2013
Driftskostnader faste eiendommer	1.785	1.329
Maskiner, inventar og transportmidler	524	62
Revisjonshonorar	293	371
Forsikringer	133	134
Eksterne tjenester utenom ordinær forretningsdrift	1.795	1.874
Eiendeler overtatt ved inndrivelse	51	89
Øvrige kostnader	530	1.570
Sum andre driftskostnader	5.111	5.429

Spesifikasjon av revisjonshonorar:		
Lovpålagt revisjon	224	244
Attestasjon	39	36
Andre tjenester utenfor revisjon	30	91
Sum revisjonshonorar inkl. mva	293	371

NOTE 14 – SKATTEKOSTNAD

	2014	2013
Beregning av betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	25.901	27.725
Permanente og andre forskjeller	-6.977	-7.783
Endring midlertidige forskjeller	-336	-1.405
Skattepliktig inntekt, grunnlag betalbar skatt	18.588	18.536
Betalbar skatt på årets resultat (27 % i 2014 og 28 % i 2013)	5.019	5.190

	2014	2013
Skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt for året	5.019	5.190
Endring utsatt skatt før endring av skattesats for 2014	91	703
For mye/lite avsatt skatt tidligere år	16	22
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	5.125	5.915
Formuesskatt under andre driftskostnader	1.245	1.164
Sum skattekostnad på inntekt og formue	6.370	7.079

	Endring	2014	2013
Oversikt over midlertidige forskjeller			
Anleggsmidler	2.772	-6.435	-3.663
Omløpsmidler	-		
Netto pensjonsmidler	-217	2.575	2.358
Gevinst- og tapskonto	-2.810	2.810	-
Aksjer og andre verdipapirer	-81	-137	-218
Grunnlag utsatt skatt+/utsatt skattefordel-	-336	-1.187	-1.523
Bokført utsatt skattefordel (-) / utsatt skatt (+)	-91	-320	-411

Årets skattekostnad i resultatregnskapet består av betalbar skatt på årets inntekt justert med for mye/lite avsatt skatt i tidligere år samt endring i utsatt skattefordel og utsatt skatt. Betalbar skatt i balansen består av skatt av alminnelig inntekt samt formuesskatt. Utsatt skatt (utsatt skattefordel) i balansen består av skatt på netto skatteøkende (skattereduserende) midlertidige forskjeller pr. 31.12.

NOTE 15 – KONTANTER OG INNSKUDD I NORGES BANK

Kjøp av valuta for videresalg til kunder gjøres via avtaler med andre norske finansinstitusjoner og Norsk Kontanthåndtering.

	2014	2013
Kontanter og fordringer på sentralbanker		
Kontanter i norske kroner	8.780	9.067
Kontanter i utenlandske valutasorter	439	261
Innskudd i Norges Bank	61.870	61.129
Sum kontanter og fordringer på sentralbanker	71.089	70.458

NOTE 16 – OVERTATTE EIENDELER

	2014	2013
Driftsøre	-	-
Næringseiendommer	14.841	14.841
Tomter	-	-
Sum overtatte eiendeler	14.841	14.841

NOTE 17 – EIERINTERESSER I TILKNYTTETE SELSKAPER OG KONSERNSELSKAPER

Årsregnskapet for 2014 i Telemarksmegleren AS viser et ordinært resultat på kr.1,9 mill. Egenkapitalen er 2,2 mill.

Årsregnskapet for 2014 i Investmar AS viser et ordinært resultat på kr -0,3 mill. Egenkapitalen er kr 5,8 mill.

Transaksjoner mellom Kragerø Sparebank og deres datterselskaper har i 2014 vært relatert til daglig bankdrift. Det har i denne perioden ikke vært gjennomført andre transaksjoner mellom partene.

	Kommune	Selskaps- kapital	Antall Aksjer	Eierandel	Total egenkapital	Resultat 2014
Selskap						
Telemarksmegleren AS	Kragerø	3.986	153	51 %	2.186	1.897
Investmar AS	Kragerø	5.968	1.000	100 %	5.798	-318
					7.984	1.579

NOTE 18 – GJELD TIL KREDITTINSTITUSJONER OG INNSKUDD FRA KUNDER

beløp i tusen kroner	2014		2013	
Gjeld og gjennomsnittlig rente 31.12.	Beløp	Rente	Beløp	Rente
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	39.323		92.694	
Med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist	-		-	
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	39.323	2,04 %	92.694	2,72 %
Innskudd fra og gjeld til kunder				
Uten avtalt løpetid	2.020.055		1.979.815	
Med avtalt løpetid	228.885		185.081	
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	2.248.940	2,68 %	2.164.896	2,88 %

beløp i tusen kroner	2014		2013	
Innskudd	Beløp	%	Beløp	%
Offentlig forvaltning	40.943	1,8 %	45.416	2,1 %
Lønnstakere og lignende	1.517.041	67,5 %	1.406.898	65,0 %
Utlandet	44.066	2,0 %	36.677	1,7 %
	1.602.050	71,2 %	1.488.991	68,8 %

Næringssektor fordelt:

Jordbruk, skogbruk, fiske	2.605	0,1 %	3.503	0,2 %
Industriproduksjon	30.544	1,4 %	32.237	1,5 %
Bygg og anlegg	45.343	2,0 %	30.000	1,4 %
Varehandel, hotell/restaurant	39.037	1,7 %	86.341	4,0 %
Transport, lagring	22.731	1,0 %	14.485	0,7 %
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	363.934	16,2 %	346.641	16,0 %
Sosial og privat tjenesteyting	142.695	6,3 %	162.699	7,5 %
Sum innskudd BM	646.890	100 %	675.905	100 %

Sum innskudd	2.248.940	100,00 %	2.164.896	100,00 %

	2014		2013	
Innskudd	Beløp	%	Beløp	%
Kragerø	1.155.301	51,4 %	1.081.535	50,0 %
Resten av Telemark	157.120	7,0 %	193.951	9,0 %
Oslo / Akershus	620.077	27,6 %	598.556	27,6 %
Resten av landet	272.376	12,1 %	252.837	11,7 %
Personer bosatt i utlandet	44.066	2,0 %	38.017	1,8 %
Sum innskudd	2.248.940	100,00 %	2.164.896	100,00 %

NOTE 19 – GJELD OPPTATT VED UTSTEDELSE AV OBLIGASJONER INKL. ANS. LÅNEKAPITAL OG FONDSOBLIGASJONER

Utestående pr 31.12.2014	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Nominell rente
Lånetype/ISIN					
Obligasjonslån					
NO0010668338	21.12.2012	21.12.2015	100.000	100.000	2,58 %
NO0010669690	14.01.2013	14.04.2015	100.000	100.000	2,47 %
NO0010712797	02.06.2014	02.06.2017	120.000	119.893	2,35 %
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			320.000	319.893	

Utestående pr 31.12.2013	Låneopptak	Siste forfall	Pålydende	Bokført Verdi	Nominell rente
Lånetype/ISIN					
Obligasjonslån					
NO0010659998	24.09.2012	24.09.2014	100.000	100.000	2,55 %
NO0010668338	21.12.2012	21.12.2015	100.000	100.000	2,74 %
NO0010669690	14.01.2013	14.04.2015	100.000	99.764	2,53 %
Sum sertifikat- og obligasjonslån			300.000	299.764	

NOTE 20 – SPESIFIKASJON AV ANNEN GJELD

	2014	2013
Annen gjeld		
Bankremitter	665	288
Avregning betalingsformidling	1.220	1.489
Betalbar skatt	5.125	5.915
Formuesskatt	1.245	1.164
Skattetrekk-trygder	1.244	1.098
Påløpt mva	-8	736
Leverandørgjeld	1.864	1.433
Annen gjeld ellers	942	75
Sum annen gjeld	12.297	12.198

NOTE – 21 EGENKAPITAL

	Spb. fond	Gavefond	Egenkapital
Egenkapital 01.01.2014	370.923	2.500	373.423
Utbetalte gaver	600	-	600
Årsoppgjørdisposisjoner	18.930	-	18.930
Egenkapital 31.12.2014	390.454	2.500	392.954

	2014	2013
Overført fra Gavefond	-	-
Overført til Sparebankens fond	19.530	20.646
Sum	19.530	20.646

NOTE 22 – GARANTIANSVAR

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). BK har som kriteriet at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet. Bankens kunder har pr 31.12.14 lån for 972,7 mill. kroner hos EBK.

Garantibeløpet overfor EBK er tredelt:

Tapsgaranti: Den delen av lånet som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen. For lån som overstiger 50 % av sikkerhetsstillelsen skal garantien være på minimum kr 25 000 pr lån. Garantien gjelder i 6 år fra dato for rettsvern

Saksgaranti: Gjelder for hele lånebeløpet fra banken anmoder om utbetaling til pantesikkerheter har oppnådd rettsvern

En samlet garanti på 1 % av pålydende av lån i EBK som er gitt Eikabankenes kunder.

EBK har ytterligere rett til å motregne eventuelle tap i bankens provisjon for kundebehandling i en periode på inntil 3 år.

	2014	2013
Garantiansvar		
Betalingsgarantier	8.766	8.127
Kontraktsgarantier	2.436	4.481
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	11.202	12.608
Garanti ovenfor Eika Boligkreditt	168.281	130.813
Sum garantiansvar	179.484	143.422

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har ikke overtatt noen misligholdte lån fra Eika BoligKreditt i 2014 eller frem til avleggelse av årsregnskapet for 2014. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i all vesentlighet nye lån eller refinansiering, og disse har i all vesentlighet ikke vært bokført på bankens balanse.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 5,2 mill. kroner.

Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

Banken har inngått en rammeavtale med EBK, der banken forplikter seg til å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF-er) utstedt av EBK, for 15,6 millioner kroner. Rammeavtalen er tenkt benyttet utelukkende hvis EBK ikke kan oppnå innlån på annen måte. Rammeavtalen løper til den blir sagt opp, og oppsigelsestiden er 12 måneder og løper fra utgangen av året hvor avtalen sies opp

	2014	2013
Garantier til Eika Boligkreditt AS		
Total andel av garantiramme	9.727	8.294
Saksgaranti	81.934	58.193
Tapsgaranti	76.620	64.326
Garantiprovisjon	-	-
Samlet garantiansvar ovenfor kunder	168.281	130.813

	2014		2013	
Garantier fordelt geografisk	Beløp	%	Beløp	%
Kragerø	174.907	97,4 %	138.960	96,9 %
Resten av Telemark	1.056	0,6 %	1.084	0,8 %
Oslo/Akershus	3.521	2,0 %	3.001	2,1 %
Resten av landet	302		377	
Sum garantier	179.484	100,00 %	143.422	100,00 %

NOTE 23 – NØKKELTALL

<i>Nøkkeltall er annualisert der annet ikke er spesifisert</i>	2014	2013
Resultat		
Kostnader i % av inntekter justert for VP	65,1 %	67,9 %
Kostnadsvekst siste 12 mnd	20,7 %	0,3 %
Egenkapitalavkastning*	5,1 %	5,6 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (eskl. VP)	29,9 %	27,4 %
Innskuddsmargin hittil i år	-0,99 %	-1,13 %
Utlånsmargin hittil i år	3,20 %	3,23 %
Netto rentemargin hittil i år	1,62 %	1,57 %
Resultat etter skatt i % av gj. snitt FVK	0,65 %	0,68 %
Innskudd og Utlån		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	29,3 %	26,8 %
Andel lån overført til EBK – kun PM	37,8 %	34,0 %
<i>Innskuddsdekning</i>	95,8 %	95,6 %
* EK-avkastning etter beregnet skatt – Annualisert		
Soliditet		
Ren kjernekapitaldekning	19,15 %	21,02 %
Kjernekapitaldekning	19,15 %	21,02 %
Kapitaldekning	19,15 %	21,02 %
Likviditet		
LCR	64,00	160,10
Likviditetsindikator 1	117,93	126,74
Likviditetsindikator 2	112,05	131,23

KONTROLLKOMITEENS INNBERETNING FOR ÅR 2014 TIL KRAGERØ SPAREBANKS FORSTANDERSKAP

Kontrollkomiteen har ført tilsyn med at bankens virksomhet er drevet i samsvar med Sparebanklovens bestemmelser, bankens vedtekter, forstanderskapets vedtak og andre bestemmelser som banken har plikt til å rette seg etter.

Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets protokoller, og for øvrig foretatt de undersøkelser som sparebankloven og kontrollkomiteens instruks bestemmer.

Kontrollkomiteen har gjennomgått styrets årsmelding, resultatregnskap og balanse med tilhørende noter samt revisjonens beretning uten at dette gir foranledning til bemerkninger.

Kontrollkomiteen vil anbefale at resultatregnskapet og balansen fastsettes som bankens regnskap for 2014.

Kragerø, 11. februar 2015

Torild Sættem

Johan Brekka

Marie R. Edwardsen

John Lonar

Til forstanderskapet i
Kragerø Sparebank

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Kragerø Sparebank, som viser et overskudd på kr 19 530 302. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2014, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og administrerende banksjefs ansvar for årsregnskapet

Styret og administrerende banksjef er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og administrerende banksjef finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for bankens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Kragerø Sparebank per 31. desember 2014, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

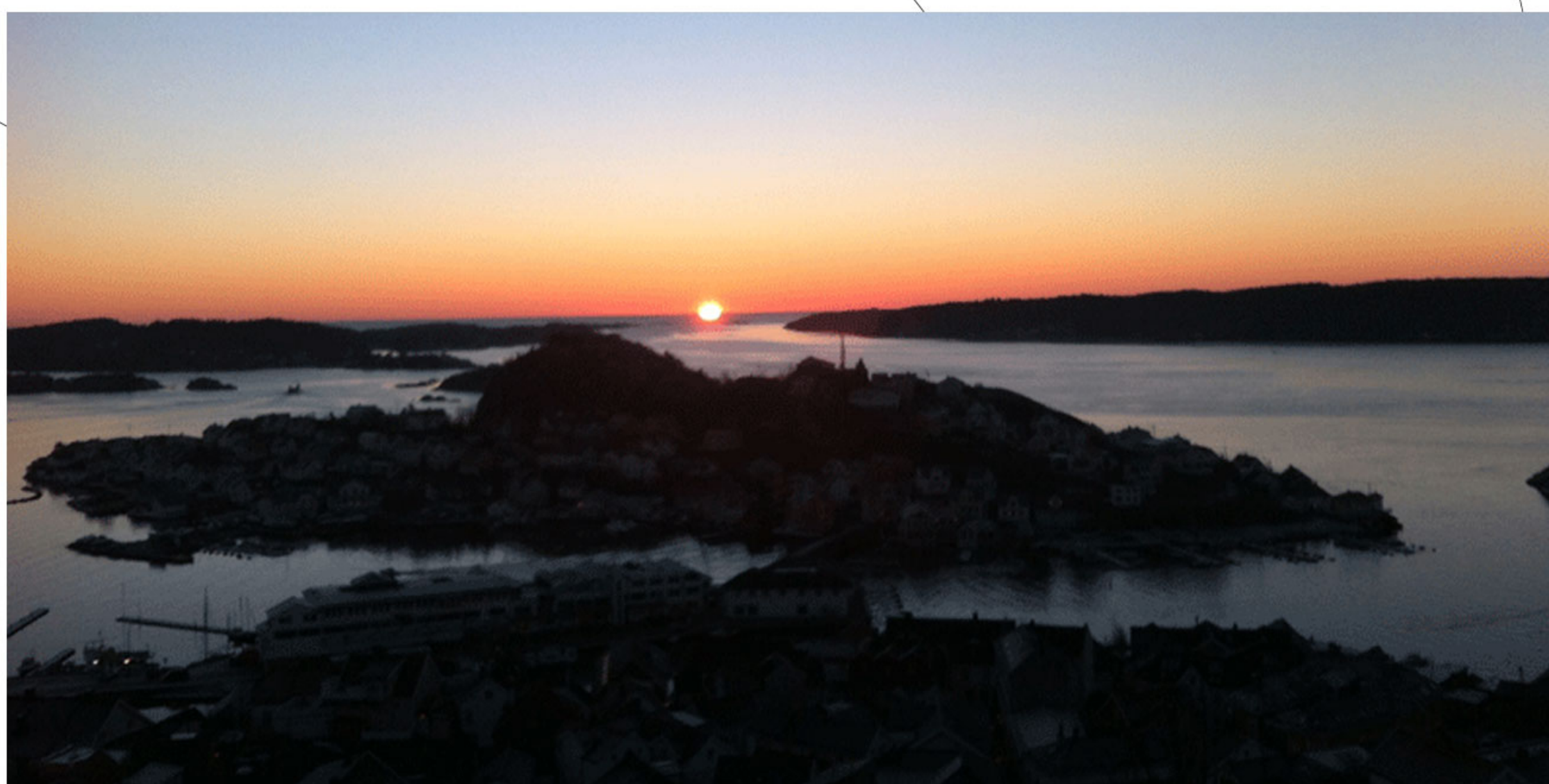
Kragerø, 11. februar 2015

BDO AS

Tore Samuelsen
statsautorisert revisor

«En sentral og viktig støttespiller for et levende lokalsamfunn»

Soloppgang fra Steinmann des 2014

Noen av våre samarbeidspartnere i 2014:

KIF Fotball

Helle IF

Kragerø Golf

Sannidal IL

Kragerø Sykleklubb

Malin Farsjø

Marie Bakken

**Kragerø
Sparebank**
- i flo og fjære siden 1840

En alliansebank i **eika.**